

KRISLAI

Pripažinimas Intelligenti-
jai.
Protavimas Skilviu.
O Kodel Nepraktiška?
Baimė Progreso.
Rašo Komunistas

Pirmas Lietuvių
Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian
Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart
Nedėldienų

LAISVĖ

Darbininkai Visų Šalių,
Vienykite! Jūs Nieko
Nepralaimėsite, Tik
Retežius, o Išlaimėsite
Pasaulį!

No. 186

Telephone, Stagg 2-3878

Brooklyn, N. Y., šeštadienis, Rugsjūc. (August) 8, 1931

Pavienio Numerio Kaina 4c Metai XXI, Dienraščio XIII

Sovietų valdžia išleido nau-
jus patvarkymus delei atsineši-
mo linkui dirbančiosios inteli-
gentijos. Svarba tų patvarky-
mų yra tame, kad intelligen-
tams (inžinieriams, specialis-
tams ir tt.) suteikiamos visos
teisės lygiai su proletarais,
dirbtuvių darbininkais. O tiks-
las yra tame, kad tą dalį vi-
suomenės smarkiau įtraukti į
kūrybos darbą.

Toj inteligentijoj irgi įvyko
didelis perversmas. Dar iki
pereitų metų jie vis šiaušėsi
prieš Sovietų valdžią. Bet su
sudažymu inžinierių sabotaž-
ninkų suokalbio, jie pamatė,
jog anas kelias pragaistingas.
Intelligentijoj pasirodė noro
šėyrai padėti darbininkams sta-
tyti socializmą. Todėl jiems
turi but suteiktos visos progos
savo žinojimą panaudoti kūry-
bos darbu. Jų gyvenimo saly-
gos turi but pagerintos.

Tulas žmogus parašė laiška
"Naujienuoms," kuriame jis sa-
ko, kad tas šlamštis tarnauja
buržuazijai, ramindamas ba-
daujančius bedarbius ateinan-
čiais "gerais laikais." Socialis-
tas Grigaitis jam atkerta,
primedamas jam protavimo
skilviu. Girdi, tau bloga, tai
tu ir dejuoji! Tave skilvis taip
verčia protauti.

Bet tai juk bjaurus pasity-
čiojimas iš bedarbio darbinin-
ko. Jau jeigu kas skilviu pro-
tauja, tai ne tas darbininkas,
bet socialfasistas Grigaitis.
Matote, jis sotus, jis gauna rie-
bią algą (girdėjome, jog jis
gauna apie \$80 savaitėje), to-
del nepaiso, kad milijonai dar-
bininkų badauja. Prisiputes
geriausio maisto ir prisipyles
kišeniui dolerių, jis liepia ba-
daujantiems nusiraminti ir
laukti "gerbuvio."

Sovietų Sąjungoje paskelbta
stebėtini atidengimai auklėji-
mo daržovių ir medvilnės. Vai-
singumas padidinamas dešim-
čia ir net daugiau sykių. Tuo-
jaus Jungtinių Valstijų agri-
kultūros departamento žmogus
tulas Dr. Kellerman pareiškė,
kad tie išradimai esą Ameriko-
je žinomi labai senai, bet ne-
buvo naudojami, nes "neprak-
tiški."

Bet kodel "nepraktiški?" Ar
todėl, kad toks daržovių auklė-
jimas brangiai atsieina? Ne,
ne tame dalykas. Priežastis ta-
me, kad tokia revoliucija Ame-
rikos žemės ūkyje reikštų di-
džiausią kapitalizmui nelaimę.
Jau dabar fermeriai sudėję už
galvos rankas šaukia, kad kor-
nai ir kviečiai taip atpigę, jog
jiems grumoja amžinas bank-
rutas. Delei to milžiniška ma-
sė fermerių sulindo į neišbren-
damos skolas. Javai palieka-
mi laukuose nenuimti, nes ne-
apsimoka, niekas jų nuperka.
Kornais ir kviečiais pečiai kū-
renami. Na, o jeigu tas der-
lius dar keleriopai būtų padid-
intas, tai įsivaizdinkite, kas
atsitiktų.

Kapitalizmas nesvarbu, kad
miestuose darbininkai neturi
ko valgyti, kad, pavyzdžiui,
mainieriai moterys ir vaikai
badauja. Farnos lužta javais,
o miestuose badas! Visą lai-
ko apžioję trustai. Fermeriai
negali priėti tiesiai prie pirkė-
jų. Jų javus pasigriebia kom-
panijos— pasigriebia beveik ve-
li, o parduoda miestams ne-
svietiškomis kainomis. Štai ko-
kia padėtis viešpatauja Ameri-
koje.

Kapitalizmas virto didžiausiu
užtvaru visokio progreso visose
gyvenimo srityse. Jo nuverti-
mas ir sunaikinimas pasidarė
vienatinė išeitis žmonijos. O tą
darbą atliks proletariatas po
vadovybe Komunistų Partijos.

Nutukęs kapitalistas lieja krokodiliaus ašaras, kad angliakasiai ir audėjai taip neatlaidžiai karžygiškai kovoja, nepasiduodami uždabū kopojimams ir grumdami už geresnes darbo sąlygas. Masiniai audėjų, mainierių ir kitų darbininkų streikai tai yra, visų pirma, išnaudotojams smūgis per kišenių. Antra, tai per dabartinius streikus darbininkai tūkstančiais dedasi į revoliucines, komunistų vadovaujamą darbo unijas, kurios sudaro spėką ne tik mūšiams už tuojautinius darbininkams pagerinimus, bet ir kovai delei paties kapitalizmo nuvertimo. Ne veltui ponai kapitalistai yra taip susirūpinę.

Vokietija Pirkianti Amerikos Medvilnę

WASHINGTON.—Vokie-
tijos valdžia sutinka priimti
Hooverio pasiūlymą. Ji
nutarė nupirkti iš Ameri-
kos 600,000 pundulių med-
vilnės. Bet pinigais dabar
nemokės, paims ant kredo-
to. Vadinasi, Vokietija
lenda į didesnes skolas A-
merikai.

ŽINIŲ-ZINELĖS

Canberra, Australija. —
Valstybės izdininkas Theo-
dore paskelbė, kad pereit
imperialistiniams kare
Australija išleido \$3,720,-
000,000.

Manila. — Jeigu greitai
laiku nebus lietaus, tai vi-
siems Philippinams gru-
moja badas.

Budapest.—Vengrijos fa-
sistiniam parlamente kilo
didelis šturmas, kuomet
opozicija pasmerkė valdžios
politiką delei bedarbės.

Havana. — Kubos valdžia
suairstavo visą eilę žymių
inteligentų ir kaltina juos
bendradarbiavime su komu-
nistais.

Mexico City. — Vera Cruz
valstijoje potvyniuose žuvo
13 žmonių.

GRUMOJA MASINIAI AREŠTAI AUDĖ- JAMS, IDANT SULAUŽIUS JŲ STREIKĄ PRIEŠ SAVININKUS

PATERSON, N. J.— Val-
džia ir policija deda visas
pastangas, kad audėjų
streiką sulaužyti. Policija
pradeda masinius areštus
prieš Nacionalės Audėjų
Darbininkų Unijos pikie-
tuotojus. Prie Colt Dye
dirbtuvės suareštavo 54
streikierius. Kaltinami jie,
kad jie neina už 10 pėdų
vienas nuo kito.

Prūsijos Socialistinė Valdžia prie Sienos

BERLYN.— Prūsijos so-
cialfasistinė valdžia baisiai
bijo busimo referendumo,
kuris įvyks sekmadienį,
rugsj. 9 d. Ji griežtai įsa-
kė, kad jos atsišaukimą
prieš referendumą visi laik-
raščiai atspausdintų ant
pirmo puslapio. Kurie at-
sisakytų tą padaryti, būtų
uždaryti. Tai tokia dabar
prie socialistų valdžios Pru-
sijos spaudos laisvė.

Mexico City.— Rugsj. 6 d.
policija ištaškė masinį su-
sirikimą ir suareštavo 6
komunistus. Matomai, Me-
ksikos policija eina pėdomis
Jungtinių Valstijų policijos.

Darbininkai Stoja į Komunistų Partiją

VIENA, Austrija.— Lie-
pos 28 d. miestelyj Grazet
įvyko Austrijos Komunistų
Partijos masinis susirinki-
mas, kuriame 86 darbinin-
kai įstojo į Partiją.

ANGLIES BARONAI ŠAU- KIASI Į VALDŽIĄ

PITTSBURGH, Pa.—Lai-
kraščiai rašo, kad minkšto-
sios anglies savininkai nu-
tarė kreiptis prie valdžios
ir prašyti jos, kad pradėtų
reguluoti tą pramonę.
Daugeliui baronų grumoja
bankrutas. Jie nori išgel-
bėti savo pelnus ir žino,
kad valdžia jų nenuskriaus.

Moskvos Miestas Bus Didinamas ir Gražinamas

MASKVA.— Sovietų val-
džia ketina daug padidinti
ir pagražinti Maskvos mie-
stą. Dabar Maskva užima
24,300 hektarų plotą ir turi
beveik tris milijonus gyven-
tojų. Nauja Maskva turės
4 milijonus gyventojų ir ap-
ims 52,000 hektarų plotą.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Sumažino Užmokestį

KALNENAI.— Cia prie
malkų vežiojimo dirba ma-
žazemiai ir bežemiai. 1930
m. už vieno metro malkų
pristatymą į sandėlį mokė-
davo po 5 litus ir su arkliau
galima buvo per dieną už-
dirbti 9 ir net 10 litų, o ši-
met miško administracija
už vieno metro pristatymą
moka tik 3 litus. Su arkliau
per dieną tegalima uždirbti
tik 6 litus. Dirbančios prie
to darbo biednuomenės pa-
dėtis dar labiau pasunkėjo.

Stiprinamės

NAUMIESTIS (Šakių ap-
skričio).— Anksčiau Rau-
donoji Pagelba buvo visai
neskaitlinga, be to dar iš-
sisklaidžiusi: pavieni jos
nariai turėjo ryšius vieni
su partija, kiti su komjau-
nimu. Paskutiniu metu
persitvarkė visai naujai,
tikrais RP organizacijos pa-
grindais. Įtraukė 10 nau-

MAINIERIŲ ANTRAS OFENSYVAS PRIEŠ ANGLIES BARONUS PLEČIASI

Gelbėjimas Mainierių nuo Bado Virto Dienos Svarbiausiu Klausimu; Mes Turime Padėti Jiems Laimėti Šitą Didvyrišką Jų Streiką

PITTSBURGH, Pa.—Ge-
neralis Streiko Komitetas
laikė susirinkimą ir svars-
tė tikrai vieną klausimą:
"Streiko padėtis ir tuojau-
tiniai uždaviniai." Delega-
tai raportavo iš įvairių sri-
čių ir pranešė, jog kova ei-
na gerai, jog nauji buriai
mainierių stoja į streiką.

Bet svarbiausias dalykas,
tai pašalpa badaujančioms
šeimynoms. Daugelyje vie-
ty būdas grumoja nušlavi-
mu šimtų gyvybių. Kūdi-
kiai negauna nė stiklo piė-
no į dieną. Duonkepkyklos
dedasi prie baronų suokal-
bio bado pagelba sulaužyti
šitą didvyrišką streiką.

Ateina Svarbi Rugsjūčio 22-ra Diena

Rugsjūčio 22 d. bus ketu-
rių metų sukaktuvės nuo
nužudymo Sacco ir Vanzeti.
Tą dieną Tarpt. Darbin.
Apsigynimas šiemet ruošia
masines demonstracijas už
paliuosavimą visų politinių
kalinių. Turime ruošti
prie tų demonstracijų. Rei-
kalavimas paliuosavimo po-
litinių kalinių yra svarbus
darbininkų klasės politinis
reikalavimas. Kovoje už jų
paliuosavimą turime daly-
vauti visi. Visos mūsų dar-
bininkiškos organizacijos
turi but įtrauktos į tą ko-
vą.

Vėl Pradeda Bankrūtuot Bankai

Pereitą trečiadienį New
Yorke uždarė duris trys
bankai ir nunešė \$15,000,-
000. Ketvirtadienį New
Jersey valstijoje subankru-
tavo keturi bankai ir nune-
šė apie \$11,000,000. Tuks-
tanciai darbininkų, išgirde,
kad dingo jų paskutiniai
centai, išstisav valandas lai-
kė apgulę uždarytus ban-
kus. Policija spėka juos nu-
vaikė.

Hooveris Vėl Apgaudi- nėja Alkanus Bedarbius

WASHINGTON.— Prezi-
dentas Hooveris laikė kon-
ferenciją su Amerikos Pre-
kybos Buto viršininkais.
Spauda skelbia, kad jie kal-
bėjosi apie "šėlpimą" be-
darbių ateinančią žiemą.
Hooveris nenorįs, kad val-
džia šėlptų, bet kad šiaip
organizacijos pasiimtų tą
darbą. O tas reiškia, kad
bedarbiai turės badauti. Ši-
ta konferencija su saujale
kapitalistų yra nauja apga-
vystė Amerikos valdžios.

Naujas Stiklo Fabrikas

MASKVA.— Maskvos
priemiesty Mišeron tapo
atidarytas didelis naujas
stiklo fabrikas. Dvylika ma-
šinių į dieną padarys 6,340
metrų puikiausio stiklo.

Montello Lietuviams

Rugsjūčio 9 d., sekmadie-
nį, 7:30 v. vakare, rengia-
mas svarbus masinis susi-
rinkimas, kuriame kalbės
draugė Anna Burlak, vado-
vė audėjų streiko Rhode Is-
land valstijoje. Susirinkimas
įvyks Broektone, po num.
12 Stilton Ave. Lietuviai
darbininkai ir darbininkės
dalyvaukite.

LAISVE, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVE, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year...\$6.00 United States, six months...\$3.00
Brooklyn, N. Y., per year...\$8.00 Brooklyn, N. Y., six months...\$4.00
Foreign countries, per year...\$8.00 Foreign countries, six months...\$4.00
Canada and Brazil, per year...\$6.00 Canada and Brazil, six months...\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

KĄ ŽADA HOOVERIO ŠAUKIAMA ANGLIES BARONŲ IR GELTONOSIOS UNIJOS VADŲ KONFERENCIJA, WASHINGTONE

Suaukti konferencija angliakasyklų savininkų išvien su viršininkais senosios Lewiso Jungtinės Mainierių Unijos ir su Washingtono valdžios atstovais—tą planą pasiūlė prezidentas Hooveris su savo prekybos ministru, milijonieriumi Lamontu.

Pamatinis tos konferencijos tikslas yra sulaužyti dabartinį mainierių streiką ir įvest dar didesnę skubėjimo sistemą kasyklose, su dar žemesniais uždabiais mainieriams.

I minimą konferenciją yra pakviesti 125 kasyklų savininkai; bet jie nėra nei svarbiausi nei didžiausi angliakasyklų bosai. Nes vyriausiais angliks pramonės tūzais yra Andrew Mellon, Hooverio finansų ministeris; Schwab, Farrell, Insull, Rockefeller ir Morgan. Tai šie bilionieriai parazitai yra didžiausi angliakasyklų plėšikai. Ne kitaip, kaip tik su jų nurodymu, prezidentas Hooveris ir šaukia kasyklų savininkų konferenciją Washingtone išvien su pardavikiškais vadais iš Jungtinės Mainierių Unijos.

Tie angliks pramonės didikai stengsis per konferenciją pasiekti vieną specialį savo tikslą, tai yra sutrustifikuoti tas kasyklas, kurios iki šiol dar buvo "nepriugulmingos," arba palaidos. Jie nori patapti visiškais angliks pramonės diktatoriais.

Pono Hooverio politikos krikutis yra užrietas, kad apgauti darbininkus ir sulaužyti dabar einamą mainierių streiką. Tie 125 kasyklų savininkai, kurie pakviesti į Washingtono konferenciją, beveik visi yra šaukami iš tų sričių, kur dabar tęsiasi streikas, tai yra iš Vakarinės Pensilvanijos, Ohio ir West Virginijos.

Dabartiniu laiku tose srityse 45,000 angliakasyklų randa si kovos laukę. Ten mainieriai parodė neapsakomas pasas ir ištermės ginti savo gyvybės palaikymo teise. Tik vyrai, bet ir mainierių žmonos ir vaikai eina į pikietų linijas ir kausiasi su policija, su savininkų pamasdytais ginkluotais mušekiniais ir su kapitalistams parsidavusiais geltonaisiais Lewiso biurokratais.

Pardaviką Lewisą, prezidentą geltonosios Jungtinės Mainierių Unijos, mainieriai veža laukan, kaip kokį šunį. Bet tas niekšas nesidrovėjęs padaryti jau net kelias apgavingas sutartis su įvairiomis kasyklomis, vardan Jungtinės Mainierių Unijos. Be kitko, taip jis padarė ir Scotts Run kasykloje, priimdamas algų skalę daug mažesnę, negu daugelyje neunijinių kasyklų. Ten dabar dieniniam darbininkui nustatyta skalė—\$3.60, kuomet Illinois valstijoje yra \$6.10 ir neunijinėse kasyklose nuo \$3.70 iki \$4.50, Consolidated Coal Kompanijoj.

Šitokios naujos Lewiso pardavystės išmušė iš mainierių bent kokį pakantrumą delei to niekšo, ir darbininkai, kaip žalčiais iš krūmų, veža laukan lewisininkus vadus Jungtinės Mainierių Unijos iš streiko apimtų sričių. Angliakasiai pasiryžę, truks ar plis, atmušti tuos pasimojimus, per kuriuos Lewis su bosais stengiasi jiems uždabius nukapatoti.

"Nepriklausomas," pasidalinusias kasyklas streikieriai priverčia priimti mainierių reikalavimus. Pardavikas Lewis ten negali nosies iškšti. Tokioj tai padėtyj prezidentas Hooveris, vardan angliks pramonės "išgelbėjimo," todėl, siekia privienyt visas tas kasyklas prie didžiųjų trustinių kasyklų, ir taip visas kasyklas sutrustifikuot, visur įvest dar didesnę skubėjimo sistemą, sulaužyt angliakasyklų solidarumą ir karžygišką jų streiką ir dar nukapat visiems uždabius, nors jau ir taip tie uždabiai buvo tokie, kad ir dirbančiam mainieriui prisieidavo pušiau badauti.

Kokie Uždaviniai Stovi Komunistams ir Apskritai Darbininkams

Reikia iškelti į viršų ponų Hooverio, Lamonto ir Lewiso žulikiškų planus apie kasyklų trustifikaciją. Nes tas kasyklų suvienijimas yra planuojamas tuo tikslu, kad įvesti dar nepakenčiamesnį skubėjimą ir naujausias mašinas, ir suderinti darbą taip, kad dar daugelis tūkstančių mainierių pastoviai liktų be darbo. Ta klika bilionierių ir valdžios agentų nori sudaužyti revoliucinę Nacionalę Mainierių Uniją, su kuria stoja 90 nuošimčių visų angliakasyklų.

Antra, tai turime plėtoti ir kelti įtaką Nacionalio Mainierių Vienybės Komiteto. Tas komitetas vienija ir jungia minkstosios ir kietosios angliks darbininkus visose valstijose.

Trečia, reikia išplėtoti streikuojančių mainierių šėlimo darbą, ypač tose srityse, kur streiko nėra. Šitame šėlimo darbe moterys darbininkės turi imti vadovaujamą rolę.

Mainieriai, vienykite savo spėkas vadovybėje revoliucinės Nacionalės Mainierių Unijos. Sukelkime darbininkus prieš Hooverio-Lewiso streiklaužių šaukiamą Washingtono konferenciją!

APŽVALGOS VIETOJ

Prūseikos Rolė nuo "Vilnies" Šėrininkų Suvažiavimo iki Patersono Audėjų Streiko

Prūseikos, kaip ir kitų "Vilnies" suvažiavimo ir opertunistų, pozicija yra tokia, kad bendroji Komunistų Partijos linija nėra būtinas dalykas visiem nariam. Opertunistai randa reikalą, sulig savo asmeninių įsitikinimų, priimti tik tas vietas bendrosios linijos, kur jų jūjų asmeniniams reikalams yra palankios. Net ir prie Partijos vieneto (unit), arba kuopelės priklausymą Prūseika nustatydavo pagal savo asmeny patenkinimą, o ne pagal tai, kiek jis, kaip intelektualas, daugiau galėtų kur naudos padaryti visam partijiniam judėjimui. Jis pirm vaziavimo į Chicago dirbo ant 14-toš gatvės New Yorke; gi per tris metus jis priklausė prie Cliffside, N. J., vieneto. Nuvažiuoję į Cliffside, N. J., nuo 14-toš gatvės užima apie valandą ir pusę. Klausimas yra, kodėl Prūseika ten vaziavo, o nesurišo su Partija ant vietos, kur jis dirbo, toje "sekcijoje"? Atsakymą mes randam štai kur:

1) Toji Partijos kuopelė Cliffside'j laikydavo susirinkimus tik vieną kartą i mėnesį ir lietuvių kalboje; 2) tos kuopelės veikimas susidėdavo iš taip vadinamo lietuviško veikimo ir paaukojimo vienam kitam reikalui; 3) jis ten turėjo asmeninių draugu, su kuriais susitikęs pasivašindavo; 4) tos kuopelės nariai nereikalavo iš Prūseikos, kad jis eitų eilinio Partijos nario pareigas.

Kaip Prūseika savo narystę Partijoj nustatydavo sulig asmeninio išskaitliavimo, taip ir bendram veikimui plote jis sau skyrė teisę kovot prieš Partiją, būnant Partijoj.

Prieš "Laisvės" šėrininkų suvažiavimą, jis palaikė opertunistinę skloką ir net buvo jos organizatorium. Po šėrininkų suvažiavimo per spaudą ir prakalbas jis atakavo Partijos poziciją. Net prieš jį jis prie tokių pareiškimų, kad "Laisvės" direktoriai "neteisėtai" išrinkti ir, suprantama, buržuazinių įstatymų akyse negali būti "L." Bendrovės direktoriais.

Partija pastato Prūseikai reikalavimą: atsakyti nuo opertunistinės pozicijos, pasmerkti opertunistinę skloką ir vesti Partijos liniją be rezervacijų, arba jei jis to nepadarys, tai bus išmestas iš Partijos. Prūseika pasirinko būti išmestas iš Partijos.

Ką Prūseika Daro po "Vilnies" Šėrininkų Suvažiavimo Prūseika, išmestas iš Partijos, laike "Vilnies" šėrininkų suvažiavimo rodo opozicijos pasyvų atslūgimą, bet nieku būdu ne priėmimą Partijos linijos. Dar daugiau. Jis padėjo opozicijai suredaguoti pirmą jos buletiną. Prūseika niekur viešai nepasmerkė antrą opozicijos buletiną, kuris niekina ir provokuoja, kaip ir pirmas, revoliucinį judėjimą.

Jau trys mėnesiai po "Vilnies" suvažiavimo ir keturi mėnesiai, kaip Prūseika išmestas iš Partijos. Per tą visą laiką Prūseika nerodo mažiausio noro atsisakyti nuo savo pirmesnių klaidų ir grįžti į Partiją.

Prūseikos pozicija yra dabar tokia—kad nebūnant komunistu, gali būti "geras revoliucionierius." Kaip jis tatau nori padaryti? Jau teko spaudoje matyti, jog Prūseika bandė prakalbą sakyti Clevelande. Ten Clevelando revoliuciniai darbininkai padarė didelę klaidą, kad rengė jam prakalbas. Taip pat buvo padaryta labai didelė klaida, kad mūsų laikraščiai "Laisvė" ir "Vilnis" garsino tas prakalbas. Kur Prūseikos politikos krikutis užsisuka?

Jis nori išeiti su prakalbotomis, idant parodyt, kad ve aš dar vis vadas lietuvių darbininkų judėjimo, net prakalbas sakau už komunistinį judėjimą. Matykite, ot mane išmetė iš Partijos, bet aš ir iš Partijos išmestas kalbu už tą Partiją. Jei taip, tai, vadinasi, aš esu "auka netikusios" Partijoj vadovybės. Tai logiškai turi būti taip, kad aš, Prūseika, esu geras komunistas, tik Partijos vadovybė negera. Ir dar daugiau—jūs, lietuviai darbininkai, yra pavyzdys, kad ir nepriuguldamas prie Partijos gali būti geras komunistas. Tokia logika plaukia iš tų visų gestų, kuriuos Prūseika daro po "Vilnies" šėrininkų suvažiavimui.

APLA. 3-čio ir ALDLD. 10-to Apskričių Reikalais

Pranešimu minėtų Apskričių kuopoms ir nariams, kad Michigan valstijoj yra rengiama prakalbų maršrutas. Prakalbų maršrutas prasidės su 1-ma diena spalio. Kalbės draugas Gasiunas, APLA. Centro sekretorius.

Tad abiejų organizacijų kuopos ir nariai turi pradėti imtis darbo. Kur randasi kuopos dviejų šių organizacijų—APLA ir ALDLD—jos turi susitarti ir rengti prakalbas bendrai.

Kuopos turi stengtis šias prakalbas gerai išgarsinti, kad sutraukti daug publikos. Jei kuri kuopa negali surengti prakalbas, tai lai praneša Apskričio sekretoriui. Reikalinga, kad kiekviena kuopa rengtų prakalbas. Apie dienas bus paskelbta vėliaus spaudoj. Taip pat maršruto reikalai yra išsiųsta kuopoms laišku.

Reikia tarti žodis kitas ir sekretoriams, pas kuriuos yra labai daug apsilėidimo. Apskričio sekretorius parašo laišku kuopos sekretoriui, tai reikia laukti po keletą mėnesių kol gauni atsakymą. Pavyzdžiui, dar gegužės mėnesį yra išsiuntinėta laišku ir pusmetinio raporto blankas. Na, o dar kai kurios kuopos nėra atsakę ir išpildę tas blankas. Taip veikti yra labai sunku, nes negalima žinoti, kas veikiama kuopose.

Kuopų pirmininkai turėtų prižiūrėti kuopų veikimą. Jie turėtų paraginti kuopų sekretorius, kad jie išpildytų Apskričio reikalavimus ir atliktų reikalingus darbus.

APLA. 3-čio Apskričio ir ALDLD 10-to Apskr. Sekr. St. M. Leesis. 206 Glasby St., Saginaw, Mich.

Neatlaidi Kova prieš Bedarbių Mėtymus

NEW YORK. — Trečiadienio vakarą 7,000 baltųjų ir negrų darbininkų susirinko į masinį mitingą Washington Parke ir pasizadėjo iš pat paskutiniųjų kovoti prieš bedarbių mėtymus iš kambarių dėl neuzsimokėjimo. ramos. Prakalbas susirinkusiems sakė drg. Emil Gardos; Ware, vienas iš negrų vadų Komunistų Partijos, ir kiti negrai ir balti revoliuciniai kalbėtojai. Mitingas buvo suauktas Bedarbių Tarybos.

Madrid. — Taip vadinama Ispanijos konstitucinė komisija ketina pasiūlyti parlamentui sumanymą, kad būtų išvytos laukan visos Rymo popiežiaus organizacijos ir kad bažnyčių turtai būtų sukonfiskuoti.

Shanghai. — Tik vienoj Hunan provincijoj 10,000,000 chinečių šiandien badauja. Dideli potvyniai atnešė baisia nelaimę varguoliams.

KLAIIDOS PATAISYMAS

"Laisvės" No. 185 po antrašte "Lietuvių Darbininkų Delegacija į Sovietų Respubliką" isibriovė nemaloni klaida. Vietoj, kur kalbama apie lietuvių darbininkų komunistinį judėjimą, buvo pasakyta:

"Komunistinis judėjimas lietuvių darbininkų čia Jungtinėse Valstijose randasi merdėjimo laipsnyje del to, kad neišviliama verpetais ir plačią revoliucinio judėjimo sriovę" ir tt.

Gi turėjo būti pasakyta, kad komunistinis judėjimas lietuvių darbininkų čia so, ir turės eiti visiškai lauk iš visokių revoliucinio darb. judėjimo.

PATERSONO AUDEJŲ STREIKAS IR "LAISVĖS" NIEKINTOJAI

(Tąsa) netariai prieš juos nei žodelio.

Štai kaip pasielgė Prūseika, nuvažiavęs į Patersoną, apsilenkė su Šilko Darbininkų Bendro Fronto Streiko Komitetu, nesirokavo nei su lietuvių komitetu, kuris yra iš kairiųjų darbininkų. Susitarė turėti bendras prakalbas su Rymo Katalikų Federacijos vadu Krušinsku ir tam susirinkimui, kuris turėjo savo tarpe visokių unijų ir pažvalgų žmonių, rašo prieš dienraštį "Laisvę" laišku. Kursto tuos žmones prieš "Laisvę", puola ją.

Po laišku skaitymo, ėjo apkalbėjimas. Kalba Sakatauskas, jis išvadino "Laisvę" "provokatorių organu." Tas gaivalas nesena atėjo nuo SLA ponų ir, aišku, kad jam "Laisvė" yra svetimta. Antras kalba Kindaras. Šis taipgi plūsta, kiek tik jis moka. Paskui P. Gilius ir Schell—visi jie yra ALDLD 84 kuopos nariai. Nesena buvo ant jų skundai už puolimus ant "Laisvės," Komunistų Partijos, Tarptautinio Darbininkų Apšygynimo ir vietos darbininkų revoliucinio judėjimo. ALDLD. Centro Komitetas buvo pasiuntęs mane tyrinėti tuos skundus. Tada tie asmenys teisinosi ir gynėsi. Centras tik nupėikė juos už išardymą d. A. Bimbos prakalbų ir reikalavo pasitaismos. Dabar aš išgirdau patsai tokias jų kalbas, kokias gali sakyti tik aiškūs darbininkų priešai.

Kalbėjo fašistas J. Trainis, kuriam net "Laisvėje" tilpęs d. Lumbio paveikslas apie SLA ponus bjaurus. Jis bjauriai plūdo "Laisvę" ir Nacionalę Audėjų Darbininkų Uniją, vadino "bimbine unija." Jis trynė rankas ir šaukė, kad "Laisvė" tuojuos kojas pakratys. Paskui K. Čerkauskas, šis taipgi puolė "Laisvę" ir Nacionalę Audėjų Darbininkų Uniją. Kulikaitis, kuris pasirodo yra ne paprastas katalikas, o kunigiškias vadukas, atakavo "Laisvę" ir kairiųjų darbininkų uniją. Reklamavo savo laikraščius, gyrė, kad jie geresni už "Laisvę."

Sėdžiu ir klausausi, veidai daugelio man pažįstami. Tai vis tie, kurie skaito save "susipratusiai" ir net augščiau stovinėiais už Komunistų Partijos narius. Dabar jie, J. Trainis, Kulikaitis ir Čerkauskas, sudarė bendrą frontą. Prieš ką? Gal prieš darbdavius, gal jie čia kalba, kaip streikas laimėti? Kaip sudrūtinti pikietų linijas? Kaip iškovoti darbininkams geresnes sąlygas ir algas? Nieko panašaus! Jie visi puola "Laisvę," Nacionalę Audėjų Uniją — Čerkauskas, Kulikaitis ir dar keli, kurie vadina ją "bimbine unija." Čia ir "susipratę" Kindarai, Sakatauskai, Dulkiiai, bet

Reakcinių unijų nariai ir priešai Nacionalės Audėjų Darb. Unijos; fašistas J. Trainis, ir Kulikaitis pasinaudojo proga. Atakavo visu pasiutimu dienraštį "L." Trainis siūlė fašistinę ir socialfašistinę spaudą, o Kulikaitis katalikų laikraščius. Čerkauskas puolė Nacionalę Audėjų Darbininkų Uniją, kaipo "bimbine unija." Kindaras, Sakatauskas, P. Gilas, Schell ploja delnais net susilę. Taigi tie žmonės, kurie save vadina "susipratusiai", jie ne tik negina mūsų organizacijų ir spaudą, bet jie patys plūsta, reiškia, jie darbais jau yra fašistų ir katalikų liogeryj, tik suvedžiojimui kitų darbininkų.

Sie įvardinti asmenys rėkė, kad kova tarpe d. A. Bimbos ir Prūseikos eina už vietas. Tai bjaurus prasimanymas. Juk visi žino, kad Prūseika turėjo darbą "Vilnyje." Niekas nuo jo tą darbą nenorėjo atimti. Mums ir taip stoka laivintų žmonių. Bet Prūseika pasirinko kelią prieš Komunistų Partiją ir, suprantama, prieš Kominterną. Jis net patsai rezignavo iš "Vilnies." Tai kurgi čia logika, kad tai kova už vietas.

Fr. Ab.

D. M. Šolomska. (Bus daugiau)

Pradeda Judėti ir New Yorko Apielinkė

Mes jau kelis kartus minėjome, kad artimos kolonijos labai nerangiai judinais darban. New Yorko ir New Jersey apielinkės menininkai jau labai senai žada daug duoti, bet ilgai neištesa.

Dabar jau taip sakyti mes negalime. Vien tik Brooklyno Aidas atėjo su \$42.80 mums talkon. Tai už dainas, veikalus, aukos ir duoklės. Jei ir kitos artimesnės kolonijos taip pasirūpintų mūsų meno reikalais, tai mes galėtume daug geriau savo biudžetą sustabilizuoti.

Vakacijos jau baigiasi. Laikas greitai prabėgs. Tad, draugai, jau laikas pradėti ruoštis prie kultūrinio darbo naujam sezonui. Reikalinga atminti, kad mes savo darbą turime pradėti platesne pagėde šiais metais, negu kad iki šiol dirbome.

Ypatingai šioj New Yorko ir New Jersey apielinkė mes turime praplėsti savo veikimą. Negana ruošti vieną kitą koncertą. Mes turėsime pradėti rūpintis ir rengimu parengimų, kurie verti vaidinti. Pagaliau reikalinga praplėsti veikimas ir sporto srityje. Tad laikas jau rinkti veikalai, pradėti taisyti veikimui programą.

Pasimaudę, papūškavę, draugai ir draugės, vėl imkime darbą. Pradėkime veikti. Anksčiau pradėsime, greičiau padarysime, daugiau nuveiksime.

V. Bovinas, Sekretorius.

Dainų - Dainelės

Tai d. Buolio Sūnaus pagaminta brošiūrėlė — 36 dainos viename sąsiuvinyje.

Tarpe šių dainų yra ir kvartetams 6 dainos. Jas gali naudoti chorų kvartetai.

Dar reikia draugams pabrėžti, kad šios dainos neturi muziką su savim — yra tik žodžiai. Bet prie kiekvienos dainos pažymėta kokio kompozitoriaus muzika tinka ir kur tą muziką galima gauti.

Knygėlės kaina 50c. Vietenais šis kūrėlis nėra siuntinėjamas, kuomet visų kitų Meno Sąjungos išleistų veikalų vienetai gauna po 1 kopiją veitui.

Atsisaukimas į Muzikantus

Kaip matote, mūsų meno skyrius gauna nemažai dainų. Gaunam visokių dainų... tinkamų, mažiau tinkamų, ir t.t. Bet jeigu gerai įsitėmsit, pamatysite, kad visos šios dainos yra rašytos žinomų kompozitorių, arba kompozicijos studentų; apskritai, specialistų. Šios dainos yra apdailintos harmonijos akordais, ir t.t. Kartais (išskiriant Sovietų muziką) iš šitų visų dainų randame vieną kitą darbininkų ir revoliucine... bet labai retai. Kompozitorius rašo dainą savo išmoka sena, buržuazine metodą ir pritaiko prie darbininkų eilių, manydamas kad žodžiai padaro darbininkų dainą. Bet, tai didelė klaida... Darbininkiška muzika turi visai skirtingą ritmą. Pavyzdžiui, fabriku triukšmas, mašinų džengsėjimas, ratų sukimas; trumpai sakant, industrijos švilpimas, džingimas. Be to, turim obalsius protestų, demonstracijų, alkanųjų šauksmai, streikių šūksniai ir obalsiai.

Turim įtraukti į savo dainas kiek galint šitų naujų ritmų ir kuo greičiausia prašalint tuos "li-li-li," ir "ku-ku, ku-ku" ritmus. Šituo savo paskutiniu pasakymu nenoriu duot suprast, kad būtų prašalinta liaudies dainos. Ne! Liaudies dainelės, savo originaliam stovyje, yra gražūs dalykas. Bet reikia ir palikti ją, kaip liaudies dainą, neapsunkinant sunkiais akordais ir pataisymais tą liaudieską paprastumą.

Kalbant apie liaudį, turiu atkreipti atydą į kylančių darbininkų judėjimą. Jieškoti galo kapitalistinei sistemai. Darbininkų masės, pilniausiai tikiu, gali ir turi gamintis dainas. Jų širdys jaučia visą tą kerštą ir neapykantą prieš išnaudotojus, ir galėtų labai gerai išreikšt savo mintis dainos formoj. Nors teoriniai muziką mažai arba visai nesupranta, darbininkai privalo mums atsiųst savo melodijas. Kai kurie iš jų gali nusikopijuot melodijas, o jeigu negali patys, tai bile kas gali jiems nurašyt. Reikia, kad kiekvienas darbininkas prisistyt bent po vieną melodiją apie savo darbą, mitingą, bosą, ir t.t. Jeigu

Kaip Veikia Brooklyno Aido Choras

Vietinis Aido Choras birželio 30 dieną laikė savo pusmetinį susirinkimą. Šiame susirinkime buvo perrinkta nauja valdyba sekančiam pusmečiui.

Organizatorium išrinkta draugė A. Jeskevičiūtė. Vice pirmininku — A. Velička, senas aidietis ir darbuotojas. Protokolų raštininkė — d. A. Kairiūtė, kuri jau trečius metus sekretoriauja. Kairiūtė gera veikėja Aido Choro. Jinai dar vargiai bus apleidus bent vienas pamokas. Veikli ir abelname darbininkų judėjime. Tad visi vienbalsiai ją išrinko raštininke. Finansų raštininku išrinktas Bagdonas. Išdėtininku — St. Balčiūnas. Gaidų Komisija — A. Velička, Mantaskevičiūtė ir J. Saulėnas. Į Apšvietos Komisiją išrinkta trys jaunos merginos: A. Jeskevičiūtė, Buivydaite ir Kauniūtė. Tvarkymui gaidų: Yekštis ir Bagdonas. Į Chorų Federaciją nuolatine atstove išrinkta A. Jeskevičiūtė J. Saulėnas išrinktas choro korespondentu.

Aidas šiuo tarpu turi daug soprano balsų. Visos merginos gerai dainuoja. Basų turi apie 25, tai dar tiek choras neturėjo. Altai ir tenorai kiek silpnai, bet jaunos mergaitės gana darbščios. Jos žada atvesti merginų ir vaikų į chorą. Gerai darbuojasi merginos, kaip tai: Kairiūtės, Sinkevičiūtė, Mantaskevičiūtė, Jeskevičiūtė, Buivydaite, Kauniūtė, Kazokytės, Rimkiūtės, Blažiūtė, Mišniūtė, Kavaliauskaitė ir daug kitų, kurios dar naujos chore ir neteko jų vardų sužinoti.

Aidas turi gana daug ir vaikinių įtraukęs į savo eiles. Kai kurie jau darbuojasi, kiti dar nauji, bet mes tikimės, kad ir jie pradės veikti.

Liepos 28 dieną Aidas laikė savo mėnesinį susirinkimą. Čia reikia pažymėti, kad į susirinkimą atsilankė daug jaunučių, kurie rūpinasi choro reikalais ir visų kitų darbininkų reikalais.

Susirinkime davė raportą draugės Kairiūtė ir Kauniūtė iš konferencijos, kuri įvyko prisiirngimui prie prieškarinės demonstracijos.

Amilija Jeskevičiūtė davė raportą iš Chorų Federacijos. Pasirodė, kad d. Jeskevičiūtė yra ir organizatorė Chorų Federacijos. Lietuviai veikia ne tik lietuvių tarpe, bet ir tarptautiniai. Draugė Salinaitė yra gaidų komisijos narė Chorų Federacijos. Taip pat jinai darbuojasi ir lietuvių meno Centre. Kiti mūsų draugai ir draugės turėtų imti pavyzdį ir veikti darbininkų meno naudai.

Taip pat Chorų Federacijoj veikia Sietyno Choro draugė Anna Stelmokaitė. Jinai yra generalė raštininkė Chorų Federacijos. Chorų Federacija rūpinasi įtraukti chorų į darbininkų didelius parengimus, kaip kad 1 dienos rugpjūčio prieškarinės demonstracijos, Pirmoji Gegužės ir kitos panašios demonstracijos. Taip pat rūpinasi, kad pagaminti tam tikras dainas dainuoti del visu chorų, kuomet jie dainuoja bendrai.

Dabar Chorų Federacija ruošis prie pamindėjimo Sovietų Sąjungos Revoliucijos. Vincas Kanciavičius yra delegatas Mainierių Šelpimo Komitete. Jisai pranešė, kad jau surinkęs apie 10 dol. aukų Aido Choro vardu. Į Aido Choro pamokas buvo atsilankius mainierių delegatė, kuri paprašė, kad būtų leista parinkti aukų mainieriams. Ant vietos sumesta virš 7 dol. Tad Aidas rūpinasi ir darbininkų reikalais, o ne tik meno srityj veikia.

Aido Choras gavo 3 pakvietimus važiuoti į kitus miestus dainuoti: Philadelphiaj, Montello ir Worcester. Apsvarsčius visus pakvietimus, Aido Choras nutarė važiuoti į Worcesterj. Ten yra rengiamas piknikas darbininkų spaudos naudai. Piknikas įvyks 20 dieną rugsėjo.

Philadelphiečiai negalės pykti, nes jau ten Aidas dainavo tris kartus. O Montelloj pa-

turite ir žodžius, gerai; jeigu ne, tai siųskit tik melodijas. Mes pritaikysim žodžius. Aš tikiu, kad šitokiu būdu galėtum gauti labai gerų melodijų. Tik būkite drausys ir greitai laikui mum prisikiukite. Kompozitoriai išklauskys į šiuos naujus ritmus — ir tuomet neužilgo iš jų turėsim naujų darbininkų kūrinii.

Keičiasi laikai, turi keistis ir muzika. Į darbą visi, specialistai ir ne specialistai! B. Salinaitė, A.L.P.M.S. Muzikos Direktore.

rengimas įvyksta tuo laiku, kuomet Aido Choras turi parengimą.

Aido Choro parengimas įvyksta 6 dieną rugsėjo. Be to, Aidas turės privatinį išvažiavimą 9 dieną rugpjūčio.

Choras jau pradėjo mokintis Spartako dainas. Draugai choristai turi visi dalyvauti pamokose. Reikalinga gerai prisirengti dalyvauti Worcesterj. Tad dalyvaukime visi pamokose, veikime bendrai, ir sutartinai, tai veikimas eis gerai ir sekmingai.

Rūpinkimės, kad būtų gera santauka ir draugiškumas chore. Taip veikdami mes galėsime nuveikti daugiau. Be to, mes turime dalyvauti labiau ir labiau abelname darbininkų judėjime. Mūsų menas turi būti surištas su abelnu darbininkų judėjimu.

Draugai turi įsitėmyti, kad pradėjus veikalą mokintis, tai yra Spartako dainas, nebus galima priimti naujus narius per mėnesį laiko. Todėl dabar dar proga ateiti naujiems, kurie norite dalyvauti "Spartako" dainose.

J. Saulėnas.

"Žydas Kare"

Vis daugiau ir daugiau veikalų ateina iš Sovietų Sąjungos. Pastaruoju laiku buvo rodoma Amkino judis — "Žydas Kare." Judis padarytas gerai techniniai ir meno žvilgsniu. Pavėkslai aiškūs, gerai suprantami. Bet taip pat veikalas labai našus propagandos žvilgsniu. Žiūrėtojas gali gauti gero pamokinimo ir meno, kuris lankėsi ir matė veikalą "Žydas Kare."

Dalykas dedasi karo laiku. Viename parubėžio miestelį, tarpe senosios Rusijos ir Vokietijos, gyvena Brandtas — Vokietijos pusėj, gi Dovidas — Rusijos pusėj. Jie vienas kitą pažįsta — vienas kriaučius, antras — žuvis pardavinėja.

Bet nelemas karas jų gyvenimą drasko. Parubėžinį miestelį vokiečių kanuolės pradeda maišyt su žemėmis. Visi žydai bėga į Rusijos giumą. Brandtas patenka į karą Vokietijos "tėvyne" ginti.

Dovidas myli merginą, kurios tėvas serga. Jinai pasilieka prie tėvo, prie ligonio. Dovidas psilieka miestelį ir rengiasi pasiduoti į amiją ginti carinę monarchiją. Jo svajonės apie gyvenimą:

—Eisū kariuomenėn, augsisū ūsus, gausisū merginą, kelsisū vestuves. Na, o tada, tai jau į t "aukso" šalį — Ameriką keliausisū ir tenai lisisū bagotu.

Bet tik svajonės. Gyvenimas pasirodė daug kurtesnis, žiauresnis. Jo merginą, dar bebūnat jam namieje, nuskyne kanuolės šoviniai Ji krito, paliko savo tėvą, sergantį, bet lar gyvą.

—Aš likime, kodel nenukovė mane, senj, o pačnė mano jauną dukterj, — senis gaillestauja. Vienok Dovidas eina karan.

Bet fronte reikia kariauti, ten nėra pasigailėjimo — darbininkas darbininką, tautietis tautietj turi šauti, durti, mirti. Fronte Dovidas susikerta su vokiečiu kareiviu. Jie keikiasi vienas kitą:

—Tu vokiškis kiauke! Tu netikęs sutvėrimė — aš tave nudėsiu.

—O, tu rusiška kiaule, tu ruski, tu muzike!

Taip svaidosi ir vaidijasi apėtais vienas kitą tie buvę draugai, nežinodami už ką jie kovoja. Pagaliau jie pastebi, pamato, kad jie buvę draugai. Jie pažįsta vienas kitą ir paliaujasi smaugesi vienas kitą. Čia gauna jau vienas gerą lektiją, kaip kad draugas su draugu turi muštis už svetimus reikalus. Čia jie dasiproti, kad jie nėra vienas rusas, o kitas vokiecis, bet abudu žydai, abudu draugai.

Tame momente kanuolės sužėidžia Brandtą. Dovidas jį neša į savo frontą. Generolas jį dar pagiria, kad gerai pasidarbavo, suimdamas vokiečių.

Bet čia Dovidas jau pamato baisių regiinių.

—Negyvi kūnai, sugriuvę lavonai, sustrięgi ir dratinės vielas — dar vieni vaitoja, kiti jau negyvi. Tas bausis reginys taip supurtė Dovidą, kad jisai jau daugiau negali pa-nešti karo naštos.

—Šauk mane, nužudyk čia pat ant vietos, aš negaliu tėti karo našta! — Prašosi Dovidas.

O tuo pačiu laiku eina kareivių eilėse agitacija, kad kareiviai jau turi atsiskaktyti kariauti.

—Visi mes turime eiti sykiu ir apieisti frontą, — taip kalba darbininkų ir kareivių vadas. Ta banga pagaua ir Dovidą. Jisai nueina su revoliucija. Taip atsitinka ir su Brandtu. Patekęs į rusų nelaisvę, jisai nueina su revoliucija ir jai dirba. Abudu draugai tampa komisarais.

Bet ateina nelaimingi 1919 metai. Užsienio imperialistai puola Sovietų Sąjungą. Salyje badas, kareiviai fronte miršta nuo bado ir šalčio. Tuo kartū Brandtas eina pareigą maisto pristatymo kamisaro. Bet jam dar "yra lalko" ir operas lankyti, ir su meilūžėmis užaimti. Tuo būdu prasideda jau ir

šmugelystė. Vieton gabenti maistą badaujantiems kareiviams į frontą, Brandtas vieną vagoną panaudoja savo reikalams. Jisai važiuoja pas meilūžę.

Vienok tam yra galas. Buvęs jo draugas suranda užrašuose, kad buvęs jo draugas surastas kaltu šmugelyj. Jį teismas pasmerkė mirti. Dovidas dirba ištikimai. Jisai eina pažiūrėti savo buvusio draugo. Bet čia jau gyvenimo drama baigiasi tragedija. Brandtas dar prašosi. Jisai mano, kad ir jo draugas Dovidas gal užsiima šmugelju.

—Drauge, tu mane nešausi, — bailsu balsu pratarė Brandtas. Gi tuo pačiu laiku karo fronte eina kova už gyvastj. Kareiviai baidu miršta, arkliai griuva. O priešai šalį puola iš visų kraštų. Todėl:

—Ne, aš tave nešausi, bet ta priespauda ir badas tave nušaus, — rimtai atsakė Dovidas.

Pagaliau tampa nukauto Dovidas. Bet pastarasis mirė garbingai, už darbininkų reikalus. Jį nudėjo priešo ranka, girtuoklio rankas, kuris dirbo naudai savo asmens, o ne revoliucijos.

Pabaiga paveikslo baigiasi budavojimu šalies pramonės. Vieton nukauto Dovidą, ateina naujaji gentkartė jaunuolių. Ji pilna energijos, entuziastiska, karinga.

Taip revoliucionierius ir turi mirti, kaip Dovidas mirė. Jisai kovojo iki galo, kovojo, kad laimėti ne savo naudai, bet del visų darbininkų klasės ir sykiu savo. Verta tą paveikslą matyti kiekvienam darbininkui.

Reporteris.

Šis - tas iš Lyros Choro Veikimo

SHENANDOAH, Pa. Lyros Choro susirinkime, 19 d. liepos, buvo padaryta gerų tarimų. Minėsime tik keletą, kurie liečia darbininkų judėjimą. Darbininkų dienraščiui "Daily Workerui", nutarta aukoti 5 dol. Išėmimui iš kalėjimo draugo Nelsono aukota — 5 dol.

Nutarta turėti choro išvažiavimą. Pašaliniai, kurie norės dalyvauti išvažiavime, turi matyti komisiją. Į komisiją išrinkta draugai S. Kuzmickas ir J. Kučinskas.

Išrinkta choro korespondentas, d. V. Judziantavičius. Abelnai imant, choras tvarkosi neblogai. Girtinas dalykas, kad jaunimas dalyvauja veikime. O jaunimui ir pridera veikti chore.

Krosnos Dzukas.

Imkime Pavyzdį iš Japonų Darbininkų Kultūros Darbe

John Reed Kliubas sušaukė susirinkimą kultūrinii organizacijų ir veikėjų, kad supažindinti Amerikos draugus veikėjus ir rasytojus su veikimu draugų Japonų kultūros srityje.

Šiame susirinkime draugas japonietis, Tokio kairiojo teatro direktorius, davė gerą paskaitą apie veikimą Japonijoj ir kaip mes čia turime veikti kultūros dirvoj. Jisai savo paskaitoj nurodė, kaip tai yra svarbu veikti kultūrinę darbininkų dirvoj.

Daugelis net iš mūsų pirmaeilii draugų sakydavo, kad "proletarinę kultūrą nebus galima plačiau išvystyti tol, kol darbininkai nepašims galią į savo rankas."

Dabar jau tos svajonės yra sumuštos. Draugas Sali Sano praneša, kad Japonijoj yra net apie 12 darbininkų teatrų įvairiuose miestuose, kaip tai: Tokyo, Shintsuko, Promove, Thinzooko, Nagoya, Osaki, Kyoto, Kobe, Koche, Kankamo ir Matsumoto. Tai stebėtina, kad buržuazinėj valstybėj yra taip daug darbininkų teatrų.

Tie teatrai suorganizuoti į vieną didelę organizaciją, vadinamą N.A.P.F. Ši organizacija turi 107 rasytojus. Jos teatruose vaidinama kasdieną darbininkiški veikalai ir judžiai. Japonijos valdžia neįsileidžia judžių iš Sovietų Sąjungos, tad jos darbininkiški artistai ir rasytojai gamina veikalus patys ir rodo darbininkų masėms. Galima pažymėti, kad Japonijos draugai nesitenkina tais veikalais, kuriuos jiems valdžia leidžia vaidinti. Jiems pasiseka labai gerai suvaidinti ir vadžios draustinus veikalus. Tokiuose veikaluose Japonijos artistai darbininkai labai populiariškai nurodo dabartinės valdžios netinkamumą ir darbininkams kelią, kaip pasiluosuoti iš kapitalistinės sistemos.

Bet ką Japonijos darbininkai daro, kuomet valdžia jiems uždraudžia kurj veikalą vaidinti? Jie turi fikriuose suorganizavę savo teatro branduolius. Tie branduoliai dirbtuvėse išgarsina, praneša darbininkams, kuriame teatre bus toks vaidinimas, kurj valdžia neleidžia viešai garsinti. Tokiu būdu darbininkai susirenka į teatrą ir mato veikalą. Bet tie vaidinimai nesaugūs nuo policijos. Tai darbininkų teatro veikėjai turi savo draugų būrį, kurie pikietuoja teatrą ir neleidžia areštuoti vaidylas. Jei kartais pikieto linijos nėra gana stiprios, kad apsaugoti aktorius nuo policijos, tai sudaro taip, kad aktoriai gali pabėgti.

Pjautuvus.

(Tąsa bus)

Iš Aido Choro Susirinkimo

Detroit, Mich. — Liepos 30-tą dieną Aido Choras laikė mėnesinį susirinkimą. Susirinkimas buvo šaukiamas keliais gana svarbiais reikalais. Mat, choras dabar turi vakacijas, gal tūli nariai mano, kad vasariniam sezono choro valdyba nieko neveikia. Arba nėra svarbių reikalų dailės darbe. Todėl ir šiame susirinkime narių atsilankė neperdaugiausiai. Choro pirmininkas, d. J. Savickas, plačiai raportavo apie choro stovį, priminė, kad ateityje Aido Choras ir jo nariai turi labiau susirinti su tarptautiniu veikimu. Tu reikalauja pats darbininkų judėjimas; iš kito atžvilgio, čia augęs jaunimas turi pilnai ir aiškiai suprasti tarptautinį veikimą. Raportavo, kad tuo reikalu Aido Choro valdybos nariai ir kai kurie choričiai su Liet. Frakcijos nariais laikė susirinkimą. Apie tą atsituvusį susirinkimą pirmininkas pavedė spręsti choro šiam susirinkimui. Tuo klausimu ėjo diskusijos. Ar reikalinga, kad Aido Choras būtų po Kompartijos vietinio distrikto kontrole. Ir ar tas parengtin Aido Choro padėti veikime?

Susirinkime buvo ir liet. frakcijos sekretorė. Susirinkime buvo pareikalauta iš jos paaiskinti: Ar visi vienetai ir Kompartijos Liet. Centro Biuras žino apie šį svarbų klausimą ir toki nauji žingsniai daroma? Frakcijos sekretorė paaiskino, kad tą klausimą kelia vietinis kompartijos distrikatas. O jei Proletmeno Centras nieko chorui neraso, tai Meno Centras yra apsilėdęs, — aiškino sekretorė. Po visapusiškų diskusijų, liepos 24-tos dienos bendro susirinkimo, Aido Choro ir liet. frakcijos planai likosi priimti. Bet galutinai Aido Choro narių nenubalsuota, kad choras būtų po Kompartijos kontrole vietinio distrikto. Klausimas perbalsuoti paliktas iki sekančiam mėnesiniam susirinkimui.

Viena, ne visi nariai buvo atsilankę; antra, gal tuo reikalu choro varde pats Proletmeno Centras tars žodį.

Kiti choro reikalai svarstyti gyvai. Negalima užtylėti, kad kai kurie patys valdybos nariai nesistengia lankytis į šaukiamus susirinkimus. Nutarta paraginti šiuos valdybos narius: protokolų raštininką, išdėtininką ir choro korespondentą. L. Liutviniūtė, choro sekretorė raportavo, kad choras finansiniai stovi labai silpnai. Šu pabaiga liepos mėnesio izde randasi \$44.79. Susirinkime buvo priimtas laiškas nuo L.D.S.A. 17 kp. Kuopa savo laiške prašo, idant choras atsisteitų skolą, \$30. Mat, draugės moterys, kada chorui buvo striuka su finansais, buvo paskolinę virš minėtą sumą pinigų. Nutarta joms skola tuojais atmokėti. Aido Choro izdas kaip ir tuščias. Pramogy komisija raportavo, kad ekskursijos šį sezoną neduoda gerų finansinių pasekmių. 25-tos dienos liepos bendras piknikas Aido Choro, L. P. Meno 4-tos kuopos ir L. P. Meno Orkestros — viso pelno davė \$44.45. Šią sumą virš minėtoms dailės kuopelėms pasidalinus, Aido Choras savo dalį paskyrė streikuojantiems mainieriams. Tą turėtų padaryti Meno 4 kp. ir P. Meno Orkestra. Taip buvo ir skelbimuose garsinta.

Kadangi choras stovi silpnai finansais, tai dabar tik lieka išėitis visiems choro nariams dirbti visais galimais būdais įvykstantiam Aido Choro piknikui, 13 rugsėjo. Piknikas atsilbus BEECH NUT GROVE PARKE.

Siaip nieko nesvarstyta, kas bus veikama pasibaigus vasarai. Nes Sąryšio choro delegatai pareiškė, kad Sąryšis persitvarkys, svetinės konferencija atsilbus vėliau. Prie užbaigos, Aido Choro pirmininkas buvo užklaustas, kaip yra dalykai su choro mokytoju? Ar V. Zukas grįš vėl prie Aido Choro?

(Tąsa 4-tam pusl.)

Hans Lorber.

SUSIRINKIMAS

Vertė J. J.

Daugumas chemijos fabriko darbininkų buvo taikingi žmonės. Del to jiems prisijėjo pernešti daug visiškai netaikingu dalykų. Pavyzdžiui, užmokescio sumažinimo istorija. Išpradzių jie dar iš lengvo priešinosi, bet paskui aprimo, pasitenkino ir nusprendė dirbt net prie tokio žemo atlyginimo. Išista eilė gerų draugų atsidūrė už fabriko vartų: tai buvo netaikingieji!

Po to fabriko sąjūdis ilgam laikui nutilo. Proletarai tylėjo ir kentė ištisa eilę tam panašių atsitikimų. Bet jie, kaip ir pirmiau, pasiliko taikūs.

Pagaliau del taikungumo gyvent jau nebuvo galima—vis dažniau prisėdavo pagalvoti apie savo vargą. Juk kas gi čia tokio—jei negalima buvo nei kartą pavalgyti lig soties! O čia dar nori pailginti darbo laiką! Paskui, gal būt, pusę darbininkų išmes į gatvę! Ne!

Jo ilgos pertraukos, jie vėl pasidarė netaikingi. Vėl pradėjo kalbėt apie savo jėgas, apie tat, kad su jais priversti bus skaityti, jeigu jie draugiškai—sulydyti masėn—išstos. Pečių skyriuje buvo triukšmingiausia. Ilgas Aleksas pertraukos metu pasakė kalbą. Jis kalbėjo labai įtikinančiai ir rimtai, įrodinėjo, kad, jeigu jie laikysis vieningai, tai per tris-keturias dienas atgaus savo.

—Jeigu jie užsimanys prispausti mus, tai mes sustreikuosim!—suriko jis ir sustrenkė stambiu kumščiu stalan.

Šita kalba turėjo didelį pasisekimą. Paskui žodį paėmė Jokūbas:

—Draugai, jeigu jūs jau nusprendėt kovot, jeigu jūs rimtai nusprendėt, tai iš mūsų pusės paliaubų nebus. Jūs sužinosite, kas mes. Ko jie iš mūsų nori? Mes dirbame per dienas ir naktis. Ir ką mes už tai gauname?... A?... Jeigu jie nesumažins savo niekšybių, mes mesime darbą. Tegul pamato, kad sugebam ir mes iškovoti, jei tik norim. Aš—už sustreikavimą. Taip tas prasidėjo.

Po poros dienų stalių Jokūbą išmetė iš fabriko,—atsirado kaž koks niekšas, kuris pranešė apie jį fabriko valdytojams. Bet tas tikrai įpylė aliejaus į ugnį. Nepasitenkinimas liūdnei, bet skardžiai nuaidėjo per visus fabriko požemius, vis augo ir griebė, lyg sūkurys, pačius išverminguosius.

Visas korpusas jau judėjo, tiktai amoniako gaminimo skyrių dar vis buvo ramu, tyku.— Tenai sėdėjo tikintieji krikščionys ir prilaikė savo dievobaimingą liežuvį. Bet ne juose buvo reikalas. Jeigu kiti skyriai sustreikuotų, tai dievobaimingiems darbininkams noroms-ne-noroms priseitų taip pat išsivaikšioti namo.

Skardus aidėsys požemiuose diena iš dienos stiprėjo.

—Reikia suruošt susirinkimą, didžiajame kieme, prieš fabriko administracijos rūmus,—aiškino daugumas darbininkų.

Šita mintis, kaip kibirkštis, blizterėjo fabriko proletariato smegenyse. Jie norėjo kovot.

Fabriko komiteto nariai nuėjo direkcijon ir pareikalavo susirinkimui leidimo. Direkcija atsakė neigiamai! Žinia apie ivykį greitai apklė visą fabriką. Rimtai kalbant, kita ko jie ir nelaukė. Susirinkimui

leidimo nuėjė buvo tik del formos. Kai kurie darbininkai juokėsi.

—Gerai, tada mes padarysime susirinkimą be jų leidimo—be jo dar geriau bus!

Tai jūsų reikalas, — paaikšino fabriko komitetas.

Po keleto dienų delegatai vėl kreipėsi į poną direktorių del leidimo. Svarbu buvo patikrint ar eis dabar fabriko valdytojai nusileidimus?

Diena slinko po dienos. Įtūžimas darbininkų širdyse kas kartą plėtėsi. Stalius Jukūbas su didele savo šeima sėdėjo namuose už tuščio stalo. Vaikai žiūrėjo į jį badaujančiomis akimis. Reikėjo grįžti fabrikan, nors kažin kas bebūtų.

Susirinkimo negalima buvo atidėlioti. Bet kaip sutraukti į jį visus darbininkus?

Pečių skyriuje klausimas buvo aiškus ir nuo žodžių greitai pereita prie darbų.

—Baigta!—riktelėjo ilgasis Aleksas ir numetė kastuvą.

Likusieji pirmuoju momentu pabūgo, bet paskui pasekė Aleksą pavyzdžiui. Jie atvėrė duris ir pasipylė į kiemą. Meistras, tą visą pamatęs, išbėgo iš savo kambario ir metėsi skersai kiemą. Priešais esančio skyriaus darbininkai leidosi per langus, kiti per laiptus—į kiemą—ir jie prisijungė prie draugų. Skyrius užmirė. Banga perbėgo visą fabriką ir vis plėtėjo, stiprėjo. Pašnekėsių beveik nesigirdėjo. Tiktai medinės klumpės garsiai stuksejo po grindinį.

Visų priešaky ejo ilgasis Aleksas. Už langų stovėjo meistras ir labai nerimastavo. Į juos dabar niekas nekreipė dėmesio. Jie bijojosi ponų direktorių įvykio.

Darbininkai judėjo pirmyn tvirtais, galiniais žingsniais. Minia, priėjusi fabriko administracijos rūmų kiemą, sustojė, sutrukšmavo.

Įvažiavimo duryse pasirodė vyriausias direktorius ir iš baimės pakeltomis auskėtyt rankomis puolė atgal, manydamas, kad darbininkai ruošiasi jį nulinciuoti. Sargai už jo nugaros uždarė duris. Kažkas iš darbininkų pašiepiančiai nusijuokė.

Pirmojo ir antrojo aukštų languose stovėjo kontoros tarnautojai ir susijaudinę apie kažką viens su kitu ginčijosi. Mat, jiems tai buvo nepaprasta. Bus į ką pažiūrėt...

Čia pasirodė fabriko komiteto nariai. Jie žvilgtelėjo į darbininkų minią ir nusišypsoje nuėjo direkcijon. Iš ten tuojau sugrįžo—jų neprileido. Tuo laiku ilgasis Aleksas stovėjo jau ant iš kažkur atnešto stalo.

—Draugai! Dabar šis reikalas eina prie galo! Jūsų masė parodo, kad reikalas privalo baigtis. Jūs pagaliau, atbudote... vėlokai, bet vis delto ne visiškai vėlai. Su geru rytu!

Tik nedaugelis susijuokė. Darbininkai tinkamai suprato jo minties rimtumą. Ir Aleksas tęsė:

—Jie nedavė mums susirinkimui leidimo, o mūsų komiteto tikriausiai nepriėmė. — Kaip matote, jis jau vėl čia. Arba, gali būt, aš apsirinku—gal būt, jie noriai... Pagaliau, tas nesvarbu, mes juos paliksim! Sutinkat?

Tūkstančiai rankų pakilo viršun.

(Tąsa bus)

New York.— Buvęs komandierius Lee savo prakalboje ragino užmegsti artimesnius prekybos ryšius su Sovietų Sąjunga. Jis pripažino, kad Sovietų pramonė daro milžinišką, dar negirdėtą žmonių istorijoj progresą.

IŠ AIDO CHORO SUSIRINKIMO

(Pabaiga nuo pusl. 3)

ro? J. Savickas choro susirinkime pareiškė, kad jis su V. Z. neturi jokių ryšių ir nežina, kur jie jo kreipėsi, neturįs adresu. Jei buvęs chorvedis nesikreipia prie choro, tai jo negi įjieskosi,—pareiškė pirminkas. Paliktas klausimas be jokio rezultato. Tokiu būdu Aido Choro vakacijos tęsis ilgesniam laikui.

A. M.

PRANESIMAI IŠ KITUR

DETROIT, MICH.

PIKNIKAS

rengia A.L.D.L.D. 52 kp. ir L.D.S.A. 17 kp. nedėlio, rugpjūčio (August) 16, 1931, Capitol Park. Įzanga mokymams 25c, vyrams 50c. Dovanos bus duota prie įžangos tikietų. Gies P. MENO orkestra. — Šių draugijų ir yra tikslas remti aukomis kovojančius darbininkus, bet jų žiaiai tušti, todėl jos ir rengia šitą pikniką, kad sukelti keleta golerių, paramai kovotojų už darbo žmonių reikalus. Taigi, draugai! remdami šias draugijas, kartu paremsite ir kovojančių darbininkų reikalus!

DETROIT, MICH.

Tarptautinė Ateivių Teisių Gynimo Konferencija bus ketvirtadienį, 13 rugpjūčio, po No. 1343 E. Ferry Ave. Pradžią 8-tą val. vakare. Visi delegatai būtinai dalyvaokit, nes labai didelis darbas stovi prieš mus, tai yra prisirengimas prie pikniko.

kuris įvyks 30 rugpjūčio, Workers Camp. Taipgi visi delegatai rūpinkitės paruoti tikietus.

A. T. G. Komitetas. (186-187)

TORONTO, CANADA

A.L.D.L.D. 162-ros kuopos susirinkimas bus ketvirtadienį, 13 rugpjūčio, Ukrainiečių Darbininkų svetainėje, 300 Bathurst St., 7:30 val. vakare. Yra labai daug svarbių darb. Apisigynimo, Ateivių Gynimo reikalų aptarti, todėl visi nariai atleikti. Taipgi kviečiame ir nepriklausančius atsilankyti ir prisirašyti. Mylėtinus apviečiame raginame nusipirkti iš knygiams neseniai gautų iš Centro labai naudingų knygų. Knygos visai pigios. Galima gauti nusipirkti ir susirinkime.

Sekr. J. Ella. (186-187)

WILKES-BARRE, PA.

A.L.D.L.D. 43-šios kuopos mėnesinis susirinkimas vietoj 9-tos rugpjūčio, Bus laikomas 16 rugpjūčio, B. Potelišno svetainėje, 53 Bank St., 9:30 val. vakare. Priešastis perkėlimo kuopos susirinkimo yra ta, kad 9 rugpjūčio yra rengiamas išvažiuojamas-piknikas. Radavilos farmoj, Lee Park. Todėl turime dalyvauti piknike. Kviečiame ir visus vietois ir apilinkės lietuvius atsilankyti, nes smagialai laiką praleisti ir sykiu gauti ramusit kuopos.

Sekr. J. V. Starkevičius. (185-186)

PROGA VISIEMS

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS

DIDELIS KNYGŲ IŠPARDAVIMAS TĘSIS 3 MĖNESIUS,

NUO 25 D. LIEPOS IKI 25 D. SPALIŲ

DRAUGAI IR DRAUGĖS, paskleiskime mūsų apšvietą. Platinkite piknikuose ir išvažiuoimuose, parengimuose ir taip tarpe darbininkų. Mes turime dar daug A.L.D.L.D. knygu, ir skelbiame jų išpardavimą!

SEKAMOS KNYGOS PARSIDUODA:

JONO BILIUNO BIOGRAFIJA. Parašė d. V. Kapsukas. Gera ir naudinga knyga. Turi 128 puslapių. Apdaryta \$ .75 \$ .25

ATMOSFERA ARBA ORO GAZAI IR JŲ YPATYBES. Parašė Dr. A. Petrika. Pustl. 128. Apdaryta .75 .25

ISTORIJA SOCIALIZMO SUVIENYTOSE VALSTIJOSE. Tai istorija Amerikoje darbininkų judėjimo, iki socialistai pardavė jų reikalus. Knyga ant geros popieros 450 pusl. Apdaryta 1.50 .50

RUSIJA 1919 METAIS. Parašė A. Ransome, domi ir prie skaitymo patraukianti. Daug paveikslų iš Sovietų šalies puslapių 250. Apdaryta 1.00 .50

KAROLIOMARKSO TEORIJS SISTEMAMA. Parašė L.B. Budin. Labai naudinga knyga, ji dėsto kapitalistinės tvarkos sudaravimą ir suteikia pamatinį kasiinį žinojimą. Pustl. 336. Apdaryta 1.50 .50

SOCIALDEMOKRATIJOS ŽLUGIMAS IR REVOLUCINĖS KOVOS VOKIETIJOJE. Tai rinkinys raštų: R. Luxemburg, Lenno, Radeko, K. Zetkinos ir kitų. Tai istorija Vokietiečių socialistų išdavysčių ir revoliucinių proletariato kovų. 280 puslapių. Apdaryta 1.25 .50

KUNIGO ISPAŽANTIS. Parašė buvęs kunigas P. Vilionas, tai gana įdomi knygutė. Pustlapių turi 90 .20 .10

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS KALĖJIMUOSE. Parašė d. Z. Angarietis, tai aprašymas baltojo teroro Lietuvoj. Kaip veidrodis parodo buožį ir išnaudotojų siūtimą. Pustlapių turi 64 .20 .10

LIUD. BONOPARTO BRIUM. 18-ji ir FRANCOJE PILIEČIŲ KARAS. Parašė K. Marksas. Tai dvi knygos: vienoje, labai naudingas, aiškus aprašymas piliečių karo, kitoje pamokos iš Paryžiaus Komunos. Pustlapių turi 360. Apdaryta 2.00 .50

ISTORINIS MATEMALIZMAS. Parašė H. Gorter, būtinai reikalinga knyga kiekvienam darbininkui. Ji suteikia materialistinį sanprotavimą. O tikrasis mokslas tik ir rymo ant materializmo. Turi 192 puslapių. Aprd. 1.50 .50

A.L.D.L.D. kuopoms ir nariams tik "SVYTURYUS." Tai rinkinys eilių. Turi 386 puslapių. Apdaryta 1.50 .50

A.L.D.L.D. kuopoms ir nariams tik KOMUNIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ Parašė vyskupas W. M. Brown. Knygoje yra nemažai gerų faktų prieš religiją. Turi 224 pusl. 1.25 .50

DARBININKO SVEIKATA. Parašė Dr. J. J. Kaškiaucius. Tai yra knyga apie žmogaus kūno sudėtį, jo gyvybės apsi-reiškimus, ligas ir sveikatos užlaikymą. Knyga papuosta daugeliu paveikslų. Atspausdinta ant geros ir gražios popieros. Turi 628 puslapių. Apdaryta 3.00 1.00

A.L.D.L.D. kuopoms ir nariams tik KLASIŲ KOVOS ISTORIJA AMERIKOJE. Parašė d. A. Bimba. Skaitydami šią knygą kaip veidrodyje matysite kokias kryžiaus keliasis ejo ir eina Amerikos proletariatas. Tai istorija kovų. Organizavimosi unijų ir partijų. Knyga jau yra išversta į rusų ir anglų kalbas. Turi 608 puslapių. Gražūs aparatai 2.25 1.00

A.L.D.L.D. kuopoms ir nariams už KAIP ŽMONĖS BE PONŲ GYVENO. Parašė U. Sinclair. Pustl. 246. 1.00 .35

A.L.D.L.D. kuopoms ir nariams tik po RUSIJOS ISTORIJA Parašė M. Pokrovski. Tai knyga, kuri kaip raktas pataruoja ne tikai suvokti mūsų Rusijos istoriją, bet suteikia žiniją abelnos teisingos istorijos. Turi 320 puslapių. Apdaryta 1.75 .75

A.L.D.L.D. kuopoms ir nariams už D. M. SOLOMSKAS 46 TEN EYCK ST.

KAINA

Pirmiau Dabar

LENINAS, JO GYVENIMAS IR DARBAL. Parašė M. Jaroslovskis. Šioje knygoje nušviečiama netikta Lenino biografija, bet suteikiama revoliucinio judėjimo istorija ir komunistinis mokslas. Knyga būtinai reikalinga perskaityti kiekvienam darbininkui ir darbininkei. Turi 432 puslapių. Apdaryta \$ 2.00 1.00

A.L.D.L.D. kuopoms ir nariams PASAULIO STEBŪKLAI. Pagal E. Hekelio parašė Dr. J. J. Kaškiaucius knyga labai naudinga. Tai įrankis su kurio pagalba žmogus gali pasiekti ir suprasti pamatinis gamtos įstatymus Ji turi 416 puslapių. Apdaryta. 2.00 1.50

SENO VINCO RAŠTAI. Apsakų rinkinys. Gražūs aparatai. Knyga turi 446 puslapių 2.00 .75

KOMUNIZMO A-B-C. Parašė N. Bucharinas. Yra geriausias klasinis vadovėlis. Išdėsto kapitalistinės tvarkos ydas, iš kur kyla bedarbės ir karai. Darbininkų uždaviniai ir t.t. Knyga turi 208 pusl. Gražiais aparatais 1.50 .50

Taipgi dar galite gauti šių knygų bet jų jau nedaug turime

"UGNYJE." Parašė H. Barbuse. Tai paveikslas pereito imperialistinio karo. Knyga turi 432 pusl. Apdaryta. 1.50 1.00

KARŲ IR REVOLIUCIJŲ GADYNĖ. Parašė L. Pruseika. 346 pusl. Aprd. 1.75 1.00

Yra dar V. Kapsuko knygos "CARO KALĖJIMUOSE", ir d. R. Mizaros "ARGENTINA", bet jos bus parduodamos tik A.L.D.L.D. kuopoms už knygą po .75

POLITINĖS EKONOMIJOS PAMATAI. Parašė F. Vaigsnoras. Tai pamatinis politiniai ekonominis vadovėlis. Knyga turi 256 pusl. Gražiai apdaryta. 1.50 1.00

BROŠIUROS IS LIETUVOS "MARATAS." Drama, gražus perstatymas. 16 pusl. .15 .5

JANONIO RASTAI. Tai geriausio liet. poeto eilės ir lengvi pasiskaitymai. Knyga papuosta jo paveikslu ir telpa trumpa biografija. Turi 112 pusl. 1.00 .25

SANDOMASIS DARBAS IR KAPITALAS. Parašė K. Marksas. Brošūraitė labai naudinga. 64 pusl. .15 .5

ŠVENTRAŠČIO PASLAPTYS. Knyga apie religiją. Turi 196 pusl. 1.00 .25

KAS KALTAS. Apsakymėlis. 30 pusl. .10 .2

K. Markso "KAPITALAS". 32 pusl. .10 .2

SEPTYNETAS PAKARTUJŲ. Parašė L. Andrejev. Tai labai užimantis apsakymas iš kruvinujo caro laikų. Knyga turi 56 puslapius didelio formato. .35 .10

SODZIAUS DARBININKAI IR LIETUVOS BUOŽES. Turi 66 pusl. .35 .10

ARELIAI. Apsakymėlis iš karo ir revoliucijos laikų 16 pusl. .5 .1

PROFESINĖS SAJUNGOS. 24 pusl. .10 .2

PARYŽIAUS KOMUNA. Parašė B. Baks. Tai geriausia istorija Paryžiaus Komunos. Smulkmeniškai išdėsta jos gyvenimą, karą su Versailium ir pralaimėjimą. Turi 66 pusl. .20 .10

NAUDOTOJŲ TIKYBA. Šioje knygelėje faktais irodoma kam religija tarnavo ir kam ji tarnauja 32 pusl. .10 .2

TAUTŲ LIUOSUOTOJAI. Apie imperialistų politiką ir tautų pavergimą. Brošūraitė turi 18 pusl. .7 .2

DRAUGAI, kas užsisakys nemažiau kaip už \$10.00 iškarto ir pinigų prisiųsitate kartu su užsakymu, tie gausite 10 nuosimčių pigiaus. Už tuos pinigų, tai yra 1.00 vertės, galėsite pasirašinti knygu, arba vieton \$10.00 prisiųsitate tiktai \$9.00.

Užsakymai, kur nebus prisiųsta kartu ir pinigai, bus išpildyti tiktai del A.L.D.L.D., L.D.S.A., L.D.S., T.D.A. kuopų ir kitų darbininkų organizacijų. Pavienioms ypatoms nepriklausančioms prie darbininkų judėjimo bargan knygos nebus siunčiamos.

Cekiai ir money orderiai privalo būti išrašyti: J. J. Kashkevich vardu ir prisiųsta mano antrašu ir vardu:

D. M. SOLOMSKAS

BROOKLYN, N. Y.

NAUGATUCK, CONN.

A.L.D.L.D. 75 kuopa rengia si važiuoti rugpjūčio 9 dieną į 3-čio Apskričio pikniką, kuris įvyks Indian Grove Parke, West Haven, Conn. Naugatuckiečiai gerai įvertina A.L.D.L.D. Apskričio parengimus. Mums A.L.D.L.D. 3-čias Apskritys gelbėjo surengti prakalbą ir diskusijas finansiniai. Jei būtų buvęs tuščias išdėstas, tai Apskritys nebūtų galėjęs pagelbėti surengti minėtus parengimus mūsų kuopai ir kitoms kuopoms. Tad dabar mes norime Apskričiui atsilyginti. Nedėlioję visi nariai važiuojame į Apskričio pikniką. Bet mes organizuojame ir kitus darbininkus važiuoti į minėtą pikniką. Manoma, kad iš Naugatucko nuvažiuos apie 50 žmonių į Apskričio parengimą.

Taigi ir kitos kuopos turėtų tuo pikniku susidomėti. Turi imti domę šį pikniką A.L.D.L.D. Anonijus kuopa ir kitos. Mes turime padaryti, kad šitas piknikas būtų masinis. Jisai turi duoti moralės ir materialės naudos Apskričiui ir visoms kuopoms.

Nėra reikalo aiškinti Apskričio rolę tarpe kuopų. Apie tai patys nariai jau gana gerai žino. Taip pat nariai turi žinoti, kad Apskritys, kaip ir visa organizacija, nėra kokia pinigų taupymo įstaiga. Apskritys rūpinasi, kad kuopose būtų skleidžiama apšvieta. Jisai leidžia savo pinigus rengimui prakalbų, paskaitų, diskusijų ir kitokių parengimų darbininkų švietimui. Gi Centras už narių duokles leidžia veikalus mokslinio turinio ir gilina darbininkų klasinį susipratimą.

Kuopos taip pat turi rūpintis, kad už savo centus paskleisti kuo daugiausiai komunistinės literatūros. Apskričio Komitetas yra šiame reikale veikimo pulsas. Kur tik yra būrelis lietuvių darbininkų, ten Apskritys eina su propaganda ir bando organizuoti A.L.D.L.D. kuopą.

Tad visi ir visos turime dalyvauti sekančių nedėlioję išvažiavime. Dalyvaudami šiame išvažiavime, mes pagelbė-

sime paremti Apskritį finansais. Tuomet jisai galės daugiau veikti tarpe lietuvių darbininkų. Būkime visi piknike. Naugatuckietis.

SOUTHBURY ir OXFORD, CONN

Pataisymas Klaidų

Mano korespondencijoje, tilpusioj rugpjūčio 3 d., "Laisvė", yra klaidų. Siuomi atitausai. Praleista A.L.D.L.D. 225 kuopos auka iš savo išdėsto \$2 "Daily Workerui," o draugai sudėjo kitus du ir pasidarė \$4. Toliaus pasakytą J. Janauskas aukojo 25c., o turi būti J. Ivanauskas. — Sinkevičiai, turi būti: S. Sinkevičia — tėvukas ir S. Sinkevičia — jaunesnis. Taipgi pasakytą tas stansas paėmė jaunieji draugai: Valerija Ivanauskienė ir St. Sinkevičia, turi būti — Valerija Ivanauskaitė, jaunuolė ir St. Sinkevičia, jaunesnis.

Labai atsiprašau kuopos draugų už pasidariusias klaidas. Teikisės atleisti.

Southburio Šlubis.

NASHUA, N. H.

Kapitalizmo Aukos

Liepos 28-tą dieną iš Nashua kanalo ištraukė senelį 69 metų. Senelis, negalėdamas darbo gauti ir neurėdamas ko valgyti, nusprendė pasidaryti sau gala.

Tai matote, kokia tvarka šioj turtingiausioj šalyj. Kita nelaimė įvyko liepos 29-tą dieną. Tai du vaikai, vienas 10 metų, o kitas 12 metų, prigėrė vandenyje besimaudydami.

Tėvai, negalėdami būti su savo vaikais, žuri eiti darban. Jauni vaikučiai palikti patys savo valiai, jie eina maudytis be didelių žmonių priežiūros. Tokiu būdu ir nelaimė ištinka. Kodel mes negirdime tokių žinių iš Sovietų Sąjungos. Ten darbininkai neina skandintis. Seneliai ten yra užlaikomi pažios valstybės. O visi sveiki dirba, gauna darbus. Darbininkų ten dar trūksta. Tad ir šioa šalies darbininkai turi tokią tvarką įsteigti, kur nerėkėtų skandintis. Kores.

VIETINĖS ŽINIOS

Pavyzdingas Great Necko Draugų Pasidarbavimas Mainierių Šelpimui

Great Necko darbininkai ir darbininkės ne juokais remia mainierių streiką. Kaip draugai, taip draugės yra susirūpinę aukų rinkimu streikuojantiems angliakasiams. Taip ir pereitame A.L.D.L.D. 72-ros kuopos susirinkime buvo išrinkta komisija iš keturių draugų eiti per stubas, renkant aukų pinigais, avaline ir drabužiais. Į komisiją buvo apsiųmė draugai F. Abekas, A. Petrauskienė, P. Balsys ir G. Petkus. Ir komisija pranešė, kad pinigais ir drabužiais gana daug surinkta; vien pinigais pas mus Great Necke iš viso surinkta \$30; tai puiki parama mainieriams iš šios nedidelės lietuvių kolonijos.

Kuomet einama rinkti aukų per stubas mainieriams, tai draugai darbininkai ne tik aukoja, bet tuo pačiu sykiu ir širdingu žodžiu išreiskia kovotojams užuojautą.

O Great Necko darbininkai yra taip pat prispausti bedarbėms; tokiam mažame mieste, lyo bedarbių randasi arti 500, ir tų darbininkų gyvenimo sąlygos yra labai sunkios. Kai kurie jų dar dirbo iš pavasario, bet viena kita ponitūt sumano išvažiuoti į Europą ir mėnesiui kitam paleidžia savo vergus iš darbo, kol pati sugrįš. Bet kada sugrįš, tai klausimas, ar ims tuos vargšus atgal. Parazitams neapeina, ar darbininkas ir jo šeima turi ką valgyti ir kuom apsiręngti, ar ne. Draugai darbininkai, ar ilgai mes tylėsime? Laikas susiprasti ir susiorganizuoti kovai už savo būklės pagerinimą ir mūsų prieš patį kapitalizmą.

Streikuojantiems mainieriams po dolerį aukojo šie draugai: A. Petrauskienė, J. Zakarka ir Kunigonienė; po pusę dolerio dėjo: K. Lukauskas, P. Kulis, A. Valinčius, Tėnas, Sausaris, Plakstis, Bin-

kus, J. Mašulis, Stadulis; drg. Piotricky—44 centus. Po 25 centus aukojo J. Simaitis, Birreika, V. Lukauskas, S. Bistras, C. Karskas, Anderson ir A. Kengis.

Pačiame A.L.D.L.D. 72-ros kuopos susirinkime draugai sudėjo \$1.83; taigi tuo pradėjimu išviso susidarė \$11.53.

Drabužiais bei čeverykais aukojo J. Bartkai, A. Kupčiūnai, Glotkienė, Kunigonienė, Smaigdiūnai, Lukauskienė, Kriaučiūnai, Grudžinskai, Lazūninkai, Sidlauskienė, Petkienė, Vileikiai, Skriduliai, Fercikas, A. Lideikienė, Marcinkevičienė; J. Petrauskas aukojo keturias poras čeveryčių; Simokaičiai—čeverykus ir kepurę.

Kenuotų (konservuotų) valgių aukojo šie draugai: George Klimas dvylėka visoikių kenuų; kenuotų valgių taip pat aukojo Baranauskas, A.

Nugali Konstipaciją

Konstipacija išaukia daug beredkalingo sirgimo ir kankinimų, kadangi pasiliekantys šilme žvyr, nėra atskaitos gyvenimo sąlygoms, išaukiamai skilvio pakirkimus, inkstų ar plaučių silpnumu, stulgiai svyrumu, salys skaudėjimu, svyravimu ir patalio ligas. Nuga-Tone Ivaldo kūną nuo nuody, kurie išaukia ligas. Jie įriduoja naują stiprumą ir šviesą, susilpnėjusiam kūnui ir pri-vorcia jus įstaus kaip naują žmogų. Dėli-nai imkite Nuga-Tone. Jis yra parduodiamas aptiekiniuose, jei aptiekiniškas neturi, paprašykite jį užsakyti dėl jū iš savo urmininko.

Dr. Jonas Repšys

831 Massachusetts Ave. (Arti Central Square) CAMBRIDGE, MASS. Tel. Porter 2788. OFISO VALANDOS. Nuo 7-9 val. vakare. Nuo 2-4 po pietų ir Nedėliomis: 10-12 val. rytė.

Petrauskienė ir Vanagas. Visiems aukotojams ir aukų rinkėjams, vardu Mainierių Šelpimo Komiteto, tariame širdingą ačiū. S. Petkienė.

Elektra Užmušė Darbininką

Liepos 20 d. degtukų fabrike "Uran" elektros srovė užtrenkė darbininką Sek-

LIETUVIS GRABORIUS

Norintieji geriausio pataravimo ir už žemą kainą, nuliūdimo valandoje šaukites pas:

JONĄ PETRUSKEVIČIŲ 162 Broadway SOUTH BOSTON, MASS. Residencija: 13 West 3rd Street Tel.: So. Boston 0304-W

Bell Phone, Poplar 7545

A. F. STANKUS

GRABORIUS-UNDERTAKER Išsamiuose ir išdėtoje numirusia ant rėnkų lapinu. Norintieji geriausio pataravimo ir už žemą kainą, nuliūdimo valandoje šaukites pas mane. Pas mane galite gauti lotus ant rėnkų kapinių esančioje gatvėje ir at Jėzus kaina.

1023 Mt. Vernon Street Philadelphia, Pa.

NUMAZINTOS I ABI PUSES KAINOS I KAUNĄ IR ATGAL PER HAMBURGA \$173.50 U. S. Karo Mokesčiai Atskirai TRECIA KLASE ANT VISŲ MŪSŲ LAIVŲ Pradedant RUGPJŪČIO (AUG.) 1 D. Del informacijų kreipkitės į lokalius mūsų agentus. HAMBURG-AMERICAN LINE 39 BROADWAY, NEW YORK

Varpas BAKERIES, INC. Moderniskiausi Įtaisymai 38-40 STAGG STREET, A. M. Balchunas, Savininkas BROOKLYN, N. Y. Tel., Stagg 2-5938

moją Petrą, 27 metų amžiaus. Užmušimo priežastis — neizoliuota lempučių, kurių užmuštasis laikė rankoje, valydamas fabriko gatis — neizoliuota lempučių, rinį katilą. 102

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKOS Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur dabartinį laikų. A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas 8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT, MICH.

LIETUVIŠKA GERIAUSIA DUONA SCHOLES BAKING CO. 10 SCHOLES STR. BROOKLYN, N.Y.

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PÝRAGUS BEI KEIKSUS Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutauspysite pinigų, nes nesirgsite; tai nereikės išmokėti gydymo. Duoną pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apielinkės, kaip į krautuves taip ir į pavienius namus, taipgi siunčiam ir į kitus miestus. 10 Scholes St., Brooklyn, N. Y. Tel.: Stagg 9645 Sav. V. LUKOSEVICIUS

A. LUTVINAS Užlaiko LINKSMIAUSIĄ UZEIGĄ ELIZABETHE Lutvin's Hall yra pačial žinoma ne tik Elizabetho, bet ir kitų miesto lietuviams ir svetimtaučiams virš 20 metų. Taip pat laisnuotas Real Estate—pirkmu ir pardavimui namų ir žemių, taipgi įvairių biznių. Mūsų patarnavimas prieinamas. 62 S. PARK ST., KAMPAS FRONT STREET, ELIZABETH, N.J. Tel. Trinity 3-8720

VIENINTELE AMERIKOJE LIETUVIŲ AUTOMOBILIŲ TECHNIKOS MOKYKLA 325 E. 14th STREET, Near 1st Avenue NEW YORK CITY Trupmu laiku išmokiname viską kas link AUTOMOBILIŲ MECHANIZMO. Praktika ant vietos. Išardymas, sutalpymas, susitrymas, sugrąžinti elektros ir magnetizmas, ir valdymas, ir plynų automobilio; mokymai dirbant ir vakarais lietuvių ir anglių kalbomis. Mokytojai yra žymūs ekspertai—L. TICHIŅAVIČIUS, D. J. VAJTEKINAS ir KIL Laidis (Liemas) ir Diploma gyvenantys ir mada olimpiniai. Mes padedam lietuviams prie pirkimo karo. Išsirašymas į mokyklą kiekviena dieną nuo 9 ryto iki 9-tai valandai vakaro. Nedėlioję nuo 10 ryto iki 2 val. po pietų. COSMOPOLITAN AUTO SCHOOL 325 E. 14th STREET Near 1st Avenue NEW YORK CITY Telephone, Algonquin 4-4049

JUOZAS KAVALIAUSKAS Laisniuotas Graborius Pennsylvania ir New Jersey Valstijose Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu: 1439 SOUTH 2ND STREET PHILADELPHIA, PA. Telefonai: Bell — Oregon 5136 Keystone — Main 1417

LIETUVISKAI-AMERIKONISKA AUTOMOBILIŲ MOKYKLA Įsteigta jau 25 Metai Yra didelis Pareikalavimas Automobilų Mechanikų ir Soferių Išsismokinkite naujausias rūšies moderniškoj treingtoj Amato Mokykloj, Benfrasad taisyms darbas, praktiškas šepoj lavinimas; abelinį pertaisymai, pritaikymai; sudėjimas ir išskirstymas svairių rasių motorų; elektrinės sistemos, baterijos, magnetai, pradėtojai (starteriai) ir elektros gamintojai. Klasės diena ir nakti. Ekspertai mokytojai. Asizvelgiant į bedarbę, mes nu mušiene pilno mechaniko kuroso kaina nuo \$75 iki \$50. Įrankiai ir Darbiniai Drabužiai Veltai Specialis važiavimo kursas \$10. Laisnis ir Diploma Užtikrinta. Atdara biokiomis dienomis nuo 9 val. iš ryto iki 9 val. vakare. Sekmadieniais 10-ta val. rytā iki 2 val. po pietų. NEW YORK AUTO SCHOOL 222-2nd AVENUE, Kampas 14th St. NEW YORK, N. Y.

DARBININKŲ SPAUDOS NAUDAI PIKNIKAS! RENGIA AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LITERATŪROS DRAUGIOS 2-ras APSKRITYS IYKYS SEKMADIENI 9 d. Rugpjūčio - August, 1931 ANT WILICK'S FARMOS, LINDEN, N. J. Prasidės 12 Valandą Dieną IŽANGA 35 CĖNTAI YPATAI Gerbiami Darbininkai ir Darbininkės! Kiekvienais metais darbinikiškos spaudos naudai piknikai būdavo įvairūs, gi šiemet bus dar įvairesnis. Jame dalyvaus Great Necko Choras Pirmyn, vadovaujamas drg. Pakalniškio., dar pirmu kartu linksmins taip plačios apielinkės publika; bus Darbininkų Tarptautinė Mandalinų Orkestra, susidedanti iš 20 ypatų, tai bus naujenybė mūsų parengime po atviru dangum; taipgi turėsime ir gerą prakalbą. Kurios kolonijos A.L.D.L.D. kuopa sutrauks daugiausia iš savo kolonijos publikos į šį pikniką gaus pirmą \$5.00 dovaną, antra dovana \$2.50. Draugai Darbinikiško Judėjimo Rėmėjai! Jūsų atsilankymas į šį pikniką bus gausi parama darbinikiški spaudai. O sau turėsite smagumo pasimatyti su daugeliu savo draugų ir pažįstamų. Jei tą dieną lytų, tai piknikas įvyks A. Liutvino svctainėj, 69 So. Park St., Elizabeth, N. J. Kviečia Rengėjai. KELRODIS: Atvažiavę į Elizabeth, nuo Broad St. imkite busą 44 Elgard Rd. ir važiuokite iki sustos. Išlipę eikite po kairę iki parko. Arba busu 32. Išlipkite ant Style St., Linden, N. J., pasukite po dešinę nauju keliu ir tiesiai iki parku. AUTOMOBILIAIS iš Elizabeth nuo Court House pasukite po dešinei Rahway Ave. (Lincold Highway) iki Style St., Linden, sukite po dešinei iki parko.

VIETINĖS ŽINIOS

Šiandien Vakare Masinis Mitingas, Grand St. Extension ir Havemeyer

BROOKLYN, N. Y. — Šiandien vakarą įvyksta didelis masinis mitingas ant kampo Grand St. Extension ir Havemeyer St. Čia prakalbos atvirame ore bus aiškinama politika demokratų, republikonų ir "socialistų" partijų, iš vienos pusės, ir Komunistų Partijos, iš kitos. Vieni lietuvių darbininkai turėtų susidomėti, ką įvairios partijos, dalyvaujantys rinkimuose, žada bedarbiams ir darbininkams; todėl kuo skaitlingiausiai privalote suplaukti į šį masinį mitingą, 7:30 val. šiandien vakarą.

Apart grynai politinių klausimų, šičia bus ir protesto demonstracija prieš kapitalistinius budelius, kurie Chicagoje paskerdė tris neirus darbininkus; o tą žudynę jie padarė todėl, kad bedarbiai ir darbininkai nenorėjo leisti policijai išmesti iš namų vienos bedarbės šeimyną.

Ateikite, o sužinosite svarbiausių dalykų apie šiandieninius bedarbių ir darbininkų reikalus ir kaip už juos kovoją Amerikos Komunistų Partija.

Mainierių Šelpimo Stotys

Streikuojančiųjų 45,000 mainierių šelpimas vis dar neina nei pusę tiek, kiek turėtų eiti. Permažai terenkama jiems maisto, čėverykų, pinigų ir drabužių; lietuvių organizacijos neturi išrinkti specialių tam pastovių komitetų. Draugai, pasukabėkite! Nuo badaujančių mainierių maitinimo priklauso jų laimėjimas. Aukščiau Brooklyne pristatykite į sekamas stotis:

Brooklyne:

- East New York Workers Club, 962 Sutter Ave.; Brownsville Workers Club, 1844 Pitkin Ave.; Workers Club, 1565 St. Marks Ave.; Jewish Workers Club, 127 Osborne St.; Williamsburg Workers Club, 7795 Flushing Ave.; League of Struggle for Negro Rights, 73 Myrtle Ave.; Auto-Tractor Workers School, 28 Conseleya St.; Workers Club, 136—15th St.; Finnish Workers Club, 764—40th St.; Boro Park Workers Club, 1373—43rd St.; Marboro Workers Club, 2480—65th St.; I. W. O. School, 2006—70th St.; Bat Beach Workers Center, 48 Bay 28th St.; Brighton Beach Workers Club, 140 Neptune Ave.; Coney Island Workers Center, 2921 W. 32nd St.

Tyrinėsią Majoro Walkerio Bankinius Rekordus

NEW YORK. — Pasklidę gandai, kad S. Seabury'o tardojoji komisija ketina tyrinėti ir miesto majoro James Walkerio pasidėtus į bankus pinigus. Norima esą patirti, ar tik ir Walkeris nėra pasikuoopęs grąto pinigų, kaip ir kiti politikieriai. Patsai Seabury neužginčija, kad bus perkratomi Walkerio bankiniai rekordai.

PER 4 VALANDAS IŠ CHICAGOS

I New Yorką iš Chicago atlekė orlaiviu J. Goodwin Hall per 4 valandas ir 3 minutes išviso.

I Ateivių Gynimo Konferencija

Organizacijų išrinkti bei komitetų paskirti delegatai į ateivių apgynimo konferenciją turi susirinkti rytoj, sekmadienio rytą, 10 val., į Manhattan Lyceum svetainę, 66 East 4th St., New York. Kur nėra išrinkta delegatų, tai patys komitetai turi atstovauti savo organizacijoms toje svarbioje konferencijoje.

Draugai, ateivių apsigynimas yra skubus, neatidėliotinas darbas. Jei mes išvien su amerikoniais ir kitų tautų darbininkais nesukrusime, jeigu neišvystysime pakankamai galingo judėjimo, tai mums visiems bus supančiotos rankos ir kojos juodžiausiais pasportiniais įstatymais, kurių sumanymai yra paduoti Washingtono kongresui.

Baltųjų Pogromas prieš Negrus Brooklyne

BROOKLYN. — Baltųjų padaužų govėda, sukurstyta namų savininkų, užpuolė negrus pereiną šeštadienį vakare, prie So. 2nd St. ir Whyte Ave., ir akmenimis išdaužė visus langus negrų gyvenamųjų namų po num. 71 ir 73 So. 2nd St. Vienas akmuo pataikė negrų kūdikui ir vos jį neužmušė. Policija, vietoj nuvyt šalin baltųjų niekšų gaują, tai varė negrus į vidų ir liepė jiems nekelti nei kojos laukan; o policija gerai žinojo, kad baltieji pogromščikai plytomis ir akmenimis pro langus bombarduos vidų esamus negrus.

Negana to. Policija, kuri nekludė nei vieno baltojo juodašimnio, areštavo tris negrus, tame skaičiuje vieną moterį. Pralaukus juos per naktį policijos nuovadoje, paskui jie buvo paliuosuoti.

Protestui prieš tą baltųjų pogromą Komunistų Partija ir Lyga Kovai už Negrų Teises susaukė kelis protesto mitingus Brooklyne.

Matės.

Paskutinis Pašaukimas

Šiandien (šeštadienį) paskutinė proga užsisakyti buse vietą važiuvimui į ALDLD. Apškrėčio pikniką į Linden, N. J. Dar yra keliolika vietų neužimty, todėl pasiskubinkite paduoti savo vardą "Laisvės" ofise. Busas išeis lygiai 10 val. ryte. Užsisaik vietas turit pribūti garsinamu laiku, ne vėliau 10 val. Turėsite smagią kelionę, o pikniką dar smagesnį. Reginkitės, kurie tik mylite smagią nedėdienį praleist.

Kom.

The Youth Decides

A most important and revolutionary move has been made by the youth belonging to the Lietuvių Darbininkų Susivienijimas; they have established a youth branch. This marks the beginning of the growth of a powerful organization of working class youth. Too long has the youth been neglected but not too late have they begun to realize the necessity of unity. Now they themselves, with very little aid from the adults, have started leading in the campaign for organizing young workers in the L.D.S. Youth Branch.

Before, while the L.D.S. held

its meetings the young members came, paid their dues, and left, not waiting to sit through the adult meetings, those that stayed didn't participate actively, although encouraged to do so. Thus the meetings were run and controlled by adult members, the youth not wanting to say much. As the membership of the L.D.S. grew with great rapidity, the number of young fellows and girls who joined also grew, with the result that there were enough young members to form a branch? At first a few objections were raised. Could a sufficient number be interested in forming the youth branch? Were the young members capable of conducting a well disciplined organization by themselves? If the young people left who would supply the spirit and pep at the adult meetings?

Gradually it became clear that the young members needed and wanted their own organization where they could conduct youthful meetings and make plans for all sorts of activities, then the meetings would appeal to other young workers who had not yet joined and together with the benefits which the L.D.S. gave would draw in the non-members rapidly and surely. A letter was sent to about forty to meet on Monday. Whether it was the fault of the letter or that Monday the members wanted to sleep off the bad effects of the night before, only eight came. It seemed quite discouraging that the youth branch didn't start off with a loud "bang!" but rather with a weak "pop."

However, the eight who attended refused to give up the idea; instead they made firm resolutions to acquaint the other members with the opportunities of a youth 100% branch. A decision was made to hold a future meeting when the branch would officially begin its existence. This time with a larger group attending they would decide on the future fate of the branch. Almost every member volunteered to visit the homes of those who were absent.

A letter was sent out again, homes were visited and results came. At the first official meeting the attendance was twelve members larger than at the previous one. The members unanimously voted to continue a youth branch and elected all the officers. Discussions followed on what would be the work and play of the new organization. Everyone had something to contribute. Finally they decided that the branch will be an educational and social center for young fellows and girls; affairs will be held, such as dances, discussions, lectures, parties, outings etc. The immediate task was to draw in new members.

Just now a play is being read with the possibilities that it may be used by the branch for an autumn affair. Two affairs have been held with success—a beach party and a boat ride—showing that young workers do want an organization to represent their special needs and are willing to build it up. The L.D.S. Youth Branch is working hard, but happily so because from every side young workers are responding to the call "Join the L.D.S. Youth Branch!" Meetings are held every second Monday of the month, Laisve Hall, 46 Ten Eyck St., 8:30 P.M.

B. Fulton, Reporter L.D.S. Youth Branch.

Daugiau Vietos Žinių Penktame Puslapyje

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y. L.D.S. Jaunuolių 150 kuopos susirinkimas bus pirmadienį, 10 rugpjūčio, "Laisvės" svetainėje, 8-tą val. vakare. Visi jaunuoliai dalyvaukit. Kviečiame ir ne narius ateiti ir prisirašyti prie jaunuolių kuopos. Sekr. A. Kairiūtė. (186-187)

C. BROOKLYN, N. Y.

A.L.D.L.D. 24-tos kuopos susirinkimas bus pirmadienį, 10 rugpjūčio, Gervės svetainėje, 85 Hudson Ave., 7:30 val. vakare. Visi nariai ateikit, yra svarbių reikalų aptarti. Ateiviskit ir naujų narių. Sekretorius. (186-187)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA grosernė, lietuvių apgyventoj vietoj, biznis idirbtas per daug metų. Kaina priinama. Pardavimo prieštąj sužinosit ant vietos. Delei adreso kreipkitės į "Laisvės" ofisą. (186-187)

PARSIDUODA 6 kambarių namas, atskiras kelias automobiliui įvažiuot. Kaina tik \$4,800. Kreipkitės po No. 114-25—125th St., Richmond Hill, N. Y. (185-186)

PAJIESKOJIMAI

JIESKAU DARBO

Esu jaunas, blivus, ištikimas ir sąžiningas vyras; noriu gauti darbą grosernėje arba bučernėje. Taip pat ir kitokiose panašiose pramonėse. Prie mažesnio biznio galiu prisidėti partneriu. Galiu kalbėti lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Mrs. A., Box 31, 81 Grand St., Brooklyn, N. Y. (185-186)

ISRANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA pūkuis ir gražioj vietoj formištuos kambarys. Yra stem heat ir visi įtaisymai ir parankumai. Kreipkitės po No. 80-22—88th Ave., Woodhaven, N. Y. Tel. Cleveland 3-7159. Važiuojant Jamaica "L." reikia išipti ant Forest Parkway stoties. (186-188)

PASIRANDAVOJA salūnas ir Lunch Room. Geras biznis. Kreipkitės po No. 223 Kent Ave., kamps 1st St., Brooklyn, N. Y. (185-186)

REIKALAVIMAI

REIKALINGA sena moteris prižiūrēt mažiuką vaiką ir biskį namus. Atsišaukit laiškų. Mrs. J. Ritchie, 112 Walnut St., Forest Hills, L. I., N. Y. (186-87)

REIKALINGA moteris prie išrankinimo svederų skudurų. Atsišaukit nuo 7:30 iki 8:30 val. ryte. Rubin Bros., 43-45 Maujer St., Brooklyn, N. P. (184-186)

NEVINS BUSŲ LINIJA

Pigu, Paranku ir Nepavojinga Vaziuoti Tikietų kaina tarpe New Yorko ir kitų miestų sekama

Philadelphia	\$ 2.00
Baltimore	4.50
Washington	5.25
Atlantic City	3.00
Boston	3.00
Pittsburgh	9.50
Detroit	15.50
Cleveland	12.50
Chicago	19.75
St. Louis	22.00
Kansas City	26.50
Los Angeles	57.00

Perkant į abi pusi tikietus, duodame nupiginiama. Parankus važiavimas ir pigios kainos į visas Jungtinių Valstijų dalis.

NEVINS BUS LINES
111 W. 31st Street,
New York, N. Y.
Tel. Chickering 1600

\$37.50
VICTOR CO. JAU IŠLEIDO NAUJĄ RADIO
ir nustatė žemiausią kainą, ką buvo iki šiol: \$37.50. Viskas drauge ir Tubes, tik patsinešei, pritaisai ir grajinai.
Taipgi gavome naujų Rekordų del Gramofonų, Rolly Planams ir daug kitų muzikalių instrumentų. Tūnijam ir "taksim" Radios ir kitus instrumentus. Patarnavimas mandagus ir kainos mažos.
JONAS B. AMBROZAITIS
560 Grand St., Brooklyn, N. Y.

ŽODIS NUO DR. MENDLOWITZ

Šiuomi primenu savo draugams, jog aš vis dar praktikuoju savo profesiją.
Pirmiaus antrašas buvo 271 Berry St. Dabar mano antrašas:

DR. H. MENDLOWITZ
2220 Avenue J, Brooklyn, N. Y.
TEL. MIDWOOD 8-6251

SKAITYKIT, PLATINKIT "LAISVĖ."

Telephone, Stagg 7057
Stephen Bredes, Jr.
LIETUVIS ADVOKATAS
197 HAVEMEYER STREET
Williamsburgh Bridge Plaza
Brooklyn, N. Y.
Rezidencijos Adresas:
65-02 GRAND AVENUE
Maspeth, L. I.
Juniper 5-6776

Malonūs Rūkyti!

Gerbiami Gerų Cigarų Mylėtojai!
Kaip Brooklyne, taip ir kituose miestuose, biznio užvedimuose, kur rūkymui medegos yra užlaikomos, visur reikalaukite

Naujokų Cigarų

JONO ARBA PETRO
Kainos po 10c ir 15c
Tai LIETUVIŲ IŠDIRBYSTĖS CIGARAI
Petras Naujokas Savininkas

Mūsų išdirbystė savo cigarų gerumu įsigijo populiarišką vardą visoje plačioje Amerikoje. Mes pristatome savo garsiuosius cigarus ne tik į artimesnius miestus, bet ir į tolimesnius. Prisiunčiame pašta pigiai ir greitai.

P. J. Naujokų Cigarų Dirbtuvė
361 Broadway, Brooklyn, N. Y.

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS) GRABORIUS (UNDERTAKER)

(NOTARY PUBLIC)
Patarnauju visiems be skirtumo. Tolumas del manęs skirtumo nedaro. Mano ofisas atdaras dieną ir naktį. Darbą atlieku gerai. Reikale kreipkitės pas mane, o patarnausiu kuogeriausiai.
734 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
PHONE STAGG 2-5843

Telephone, Stagg 2-8910
LORIMER RESTAURANT
Lietuvių Valgykla
VISOKIŲ RUSIŲ SVIEŽOS VALGIAI, GAMINAMI LIETUVISKU IR AMERIKONISKU STILIUM
Pavalgius čia malonu pabūti, pasišnekučiuoti su kitais, arba ramiai pasiskaityti.—Sąjki atsilankę persitikrinsit.—Pabandykite!
SAVININKAI MARCIUKAI
417 Lorimer Street "Laisvės" Name
BROOKLYN, N. Y.

IMPERIAL BARBER COLLEGE
VYRAI, kurie sunkiai dirbat už mažą algą arba visai nedirbat, atkreipkit atydą į barberystės amatą. Į trumpą laiką išmoksite, po tam darysit gerą pragyvenimą, mes vietos laukia jus. Mes mokinam barberiauti ir moterų plaukus kirpti. Pilnas kursas \$25.00. Ateikit persitikrinti. Lietuvis instruktorius.
IMPERIAL BARBER COLLEGE
612-10th Ave., Cor. 44th St.
New York, N. Y. (159-187)

JONAS STOKES
Lietuvis Fotografistas
Šiuomi pranėsu savo kostumams, kad perkeltum savo studiją iš po num. 173 Bridge Street, naujon vieton, po num. 512 Marion St., kamp. Broadway, Chaucey St. stotis, Brooklyn, N. Y.
Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todėl sveikatai padaroms kuopuiklausis.
Nufotografuoja ir numaliovoja visokių paveikalus įvairiomis spalvomis. Atnaufina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbas atliekama gerai ir pigiai.
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn, N. Y.
Tel., Dickens 2-1182

Telefonas: Stagg 2-9105
DR. A. PETRIKA
PETRICK
221 S. 4th St., Brooklyn, N. Y.
X-SPINDULIŲ DIAGNOZA
GAZO ANESTETIKA
VALANDOS:
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare. Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

Telephone, Greenpoint 9-2820
J. Garšva
Graborius
UNDERTAKER
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; paramdo automobilius ir karietas veselijoms, trūkitynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

Telephone, Stagg 2-4409
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS (UNDERTAKER)
416 Metropolitan Avenue
(Arti Marey Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

MOT. LAUKUS, Fotografas
214 Bedford Ave., Brooklyn
Tel. Greenpoint 9-7831
Geriausia Studija Brooklyne. Ateikit Persitikrinti

TEL. STAGG 2-0783
J. LEVANDA
(Levandauskas)
GRABORIUS
(Undertaker)
107 Union Avenue
(Arti Grand St.)
BROOKLYN, N. Y.

VIDURIAI UŽKIETĖJĖ
Kendrick's Herb Laxative Yra Padaryta iš Grynų Žolių ir Neturi Savyje Jokių Chemikalų
Šiais vaistais neužtraukia papročio ir atliuosuoja vidurius ir pagelbsti sugrąžinti natūrali vidurių malimą. Nereikia virinti, o tik sumaišyt su vandeniu ir užgert einant gult. Visiškai nekenksmingas, ir galima duot vaikams, kūdikiams, lygiai kaip ir suaugusiems. Kaina . . . . . 60c., per pašta 65c.
Kundroto aptieka yra didžiausia ir seniausia vaistinė. Mes specialistai sutaisyti daktarų receptus, ir užtikrinam, kad sudėtinės šių receptų dalys, gydytojų užsakymu, yra naujos, tyros ir geriausios.
Mes taip pat turime žolių ir gerą sandėlių gyduolių. Kiekviens kartą reikalaujant, kreipkitės:
KUNDROTO APTIEKA
P. J. KUNDRŪTA, Savininkas
229 Bedford Avenue Brooklyn, N. Y.
Kamp. N. 4-tos gatvės Tel., Greenpoint 9-2017-2360-3514
Iškirpkit šį skelbimą ir prisikvirkit kartu su užsakymu.

Pirmu kartu populiarikom kainom!
5 Metų PLANAS
MATYKITE SOVIETŲ SAJUNGA PRASIMUŠANT SAU KELIĄ SOCIALIZME
Rusų perdirbtas—kalbinė filma (anglų kalboje)
"Jeigu jūs norite matyti grovoje kalbineje filmoje vaizdus, kas dedasi Sovietų Sąjungoje, matykite 5 METŲ PLANĄ—ruso Daily Worker.
R. K. CAMEO 42nd Street Broadway
Per Vasarą Specialis KAINOS:
10 a. m. 35c.
1 p. m. 50c.
6 p. m.